

DANSK GRISEPRODUKTIONS KONKURRENCEEVNE 2022

Michael Groes Christiansen og Sisse Villumsen Schlægelberger

^a SEGES Innovation P/S, Ledelse og Økonomi

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

Hovedkonklusion

2022 var et år præget af meget dårlig griseøkonomi i EU. Danske smågriseproducenter havde det meget svært i 2022, og ca. 10 % af landets søer forsvandt. Afregningspriseniveauet i DK var i 2022 væsentligt lavere end i andre lande. Den danske konkurrenceevne er dog intakt i primærsektoren.

Sammendrag

Denne rapport viser dansk griseproduktions konkurrenceevne i 2022. Udover dette vises udvalgte tidsserier med hensyn til effektivitet, omkostning pr. kg slagtekrop samt resultater, der bygger på en model, så de kan sammenlignes med udvalgte lande, der er med i InterPIG-netværket. InterPIG-netværket omfatter de fleste vesteuropæiske lande, enkelte central- og østeuropæiske lande samt USA og Brasilien.

Økonomien i griseproduktionen verden over var i 2022 dårlig, men mest i EU. Den var præget af krigen i Ukraine, som medførte store prisstigninger på foder, som ikke blev dækket nok ind af øgede afregningspriser. EU var også præget af, at Kina kunne producere det meste af sit grisekød igen.

Stigende renter, høje byggepriser samt stor usikkerhed om eventuelle nye minimumskrav om dyrevelfærd i EU, som EU-Kommissionen er ved at planlægge gør, at der ikke bygges særligt mange grisestalde i EU lige i øjeblikket. Omvendt sikrer dette at udbuddet af grisekød ikke øges.

Danmark klarede sig relativt godt i 2022 i forhold til andre lande målt i gennemsnitlig national fremstillingspris pr. kg slagtekrop med 13,37 kr./kg. Dette var kun overgået af Ungarn med 12,75 kr./kg, når der sammenlignes i EU-InterPIG. USA lå på 12,73 kr./kg og Brasilien fra staten Santa Catarina lå på 11,81 kr./kg.

Bag den ungarske placering lå 2 faktorer i forhold til Danmark, nemlig meget lave kapitalomkostninger i deres gamle produktionsanlæg samt relativt billigt foder. Det relativt billige foder i Ungarn i 2022 var forårsaget af import af ukrainsk foder. Ukrainsk foder kommer normalt ikke

ind i EU, men det fik de lov til det i 2022 pga. krigen med Rusland, som blokerede deres normale eksportveje.

Billigt foder er en meget vigtig faktor for konkurrenceevnen. Dansk slagtegrisefoder var det næstbilligste i EU-InterPIG i 2022 kun overgået af Ungarn. Dansk slagtegrisefoder var fx 34,8 kr./hkg billigere end tysk slagtegrisefoder i 2022.

Afregningsmæssigt kunne de danske afregningspriser slet ikke følge med de andre lande i 2022, og problemet er fortsat ind i 2023. Spanien havde en afregningspris på 14,45 kr./kg mod Danmarks 12,25 kr./kg i 2022.

Som følge af disse forhold var Spaniens resultat pr. kg slagtekrop i 2022 på -0,57 kr./kg mod -1,12 kr./kg i Danmark. USA, Ungarn og Østrig havde overskud i 2022 som de eneste lande.

I 2022-rapporten produktionsomkostningen i et nybygget produktionsanlæg eller også i et gennemsnitligt produktionsanlæg. Med de levetider der antages i gennemsnit på byggeri og inventar i Danmark, antages byggeri at være opført for ca. 13 år siden og inventar indsat gennemsnitlig for ca. 7-8 år siden. Forskellen mellem nypris og gennemsnitlig levetid er markante for fremstillingsprisen pr. kg slagtekrop.

En kombination af inflation og øget materialepris har gjort at danske byggepriser er steget med ca. 20 % på 2 år. I Danmark vil fremstillingsprisen være 52 øre højere pr. kg slagtekrop i et nyt anlæg bygget i 2022 i forhold til et gennemsnitligt anlæg. I nogle lande må der forventes større forskelle end i Danmark. Tyskland har indført krav om løsgående diegivende søer i nye staldanlæg med en overgangsperiode til og med 2036 for eksisterende farestalde. I Tyskland er fremstillingsprisen 92 øre/kg højere i et nyt anlæg i forhold til allerede eksisterende men lovlige anlæg.

Produktivitetsmæssigt ligger Danmark ganske pænt. Topplaceringer i soholdet og pæne placeringer for vækstgrise.

I 2022 blev EBID indført i InterPIG-kalkulerne. EBID er resultat før renter og afskrivninger.

Nøgletallet EBID, hvis det er negativt eller tæt på negativt, bør fortælle mere om indskrænkninger i produktionen end resultat pr. kg slagtekrop, da investeringen i stalde er fast omkostning uanset produktion eller ej. En midlertidig afvikling af en fuldlinjeproduktion tager ca. 9-10 måneder i en griseproduktion, så det tager tid inden der registreres på fald i slagtninger.

EBID viser massive økonomiske tab ved at have grise i mange lande i 2022. Størst er tabet i UK med ca. -2,20 kr./kg slagtekrop - efterfuldt af Holland med -1,39 kr./kg slagtekrop i EBID. Danmark lå med +0,10 kr./kg så det burde kunne betale sig at fortsætte produktionen for hovedparten af producenterne om end med dårlig økonomi.

Markedspriserne på danske smågrise var imidlertid så lave, at den danske sobestand faldt med ca. 10 % fra 2022 ultimo i forhold til ultimo 2021. Sobestanden faldt med -4,3 % i EU27 og i Tyskland og Polen med henholdsvis 10,6 og 11 %. Det hollandske soantal faldt kun -3,1 % på trods af meget dårlig EBID, mens UK faldt med ca. 14 % færre søer fra juni 2021 til juni 2022.

De massive fald i EU's sobestand har i 2023 medført højkonjunktur for smågriseproducenter pga. rimelige økonomiske konjunkturer igen, og derfor stor efterspørgsel efter de smågrise, som er tilbage.

Baggrund

Hvert år indsender de lande, som deltager i InterPIG-samarbejdet, deres nationale gennemsnit for effektivitet og priser fra det foregående år. Benchmarkingen er i første omgang for en integreret bedrift med fuldlinjeproduktion af slagtegrise. Produktionsomkostningerne pr. kg slagtekrop og afregningspriserne danner grundlag for benchmarking af produktionsomkostninger og rentabilitet.

Forudsætningen for god benchmarking er, at "tallene" er gjort sammenlignelige. De enkelte lande bruger kold eller varm slagtevægt eller levende vægt, når de regner økonomi pr. produceret enhed. Effektivitetstallene er også påvirket af forskellige nationale metoder. Faktoren til at omregne fra slagtevægt til levendevægt er fx forskellig i de enkelte lande. Når der anvendes forskellige faktorer, bliver foderforbrug og daglig tilvækst ikke umiddelbart sammenlignelige.

Produktionseffektiviteten i de enkelte landes griseproduktion har afgørende indflydelse på konkurrenceevnen. Inputfaktorer såsom bygge- eller foderpriser påvirker produktionsomkostningerne meget, mens fx lønomkostningerne udgør en mindre påvirkning. Foderpriserne er oftest kontinentalt betingede, afhængige af om der har været eksportoverskud eller ikke af korn, majs eller sojaskrå, men foderprisen kan også variere betydeligt indenfor det enkelte land på grund af fx logistikomkostninger.

Det enkelte lands produktionsomkostninger er bl.a. afhængige af landets rammevilkår, specielt indenfor dyrevelfærd og miljø. Indenfor EU-området har Sverige, Danmark og UK skærpede nationale krav til dyrevelfærd, som medfører øgede omkostninger. Italien skiller sig ud med den høje slagtevægt, og deres produkter ligger i et andet markedssegment end de øvrige EU-lande. Holland og Danmark har de strengeste miljøkrav, men Tyskland er også ved at komme med på dette område.

På mellemlangt sigt er det ikke produktionsomkostningen pr. kg grisekød, men resultat pr. kg grisekød, som er interessant. Derfor indgår de enkelte landes afregningspriser i InterPIG-samarbejdet. Den udbetalte afregningspris pr. kg grisekød er de opnåede nationale salgspriser minus slagteri- og distributionsomkostninger samt eventuel resultatudlodning til slagteriets leverandører.

Bedrifterne bliver mere og mere specialiserede i enten smågrise- eller slagtegriseproduktionen. Slagtegriseproducenternes smågrisepris er i dag markedsbestemt. Det er et stort centraleuropæisk smågrise marked, som dikterer smågriseprisen, ikke nationale produktionsomkostninger for en smågris. Den integrerede bedrifts produktionsomkostning pr. kg slagtekrop eller resultat er derfor ikke nødvendigvis en særlig god rettesnor for, hvordan konkurrenceevnen reelt er på specialiserede bedrifter. Produktionsomkostninger i InterPIG kan splittes op i en smågrise- og en slagtegrisedel. Smågriseproduktionsomkostninger kan sammenlignes fra land til land, dog med standardisering til samme afgangsvægt. For slagtegriseproducenter, kan en markedspris på smågrise, erstatte et lands produktionsomkostning for en smågris.

EU har et beskyttet indre marked med hensyn til grisekød. I 2022 var der en importtold på 6,47 kr./kg for udbenet grisekød og 3,99 kr./kg for hele/halve slagtekroppe. Tolden er uændret i forhold til 2017. Canada har lavet en kvotaaftale med EU i 2017, som giver dem mulighed for at eksportere en vis andel til EU uden afgifter, men indtil videre benyttes den ikke særligt meget.

Materialer og metoder

Formålet med denne rapport er at måle Danmarks konkurrenceevne inden for produktionen af grisekød. Konkurrenceevnen kan måles på resultat ved at producere 1 kg grisekød. Det er hele grisekødsbranchens konkurrenceevne, som måles på denne måde – både producenternes og slagteriernes. De danske beregninger for omkostningerne bygger på data fra Grundlaget for den

beregnete smågrisenotering [1] og Business Check Gris [3], samt landsgennemsnit for produktivitet [2]. Disse er tilpasset InterPIG-definitionerne og er lagt ind i InterPIG-regnearks-skabelonen inkl. egne supplerende undersøgelser.

Økonomien udregnes i en national besætning fra undfangelse til slagting (UTS), medmindre andet er nævnt. Der vises markedspriser for smågrise via danske og tyske markedsnoteringer. Disse er mere retvisende for, hvad slagtegriseproducenter skal betale for smågrise end produktionsomkostningerne for en smågris i et land. Årsagen skyldes, at der er et stort EU-marked for smågrisesamhandel, hvor Danmark og Holland er nettoeksportører til andre EU-lande.

I 2022-rapporten vises tal fra følgende InterPIG-medlemmer: Danmark (SEGES Innovation P/S), England/UK (BPEX), Irland (Teagasc), Frankrig (IFIP), Holland (LEI & PVE), Brasilien (EMBRAPA), Tyskland (FAL & ISN), Østrig (VLV), Belgien (Boerenbond Belgie), Italien (Centro Ricerche Produzione Animali), Sverige (SvenskaPIG), Spanien (SIP Consultors), Ungarn (AKI instituttet), Finland (Atria) og USA (Iowa State University). Data fra Canada (Canadian Pork Council) og Tjekkiet (IAEI) for 2022 forelå ikke ved rapportens udarbejdelse.

For flere lande bl.a. Brasilien og USA, gælder det, at de indlagte effektivitetstal ikke stammer fra et "landsgennemsnit", men er forventet effektivitet. Det fremgår af tabel 1, hvor stor en andel af den nationale produktion, der er omfattet i beregningerne. Selv om det ikke fremgår, kan der dog godt være store mængder data bag en opgørelse, men medlemsorganisationen af InterPIG for det pågældende land oplyser det ikke.

Tabel 1. Oversigt over stikprøvestørrelser, som de nationale effektivitetstal er baseret på for InterPIG 2022, samt egne beregninger. Na = ikke oplyst. *For Irland er antal slagtegrisepladser pr. bedrift og ikke pr. lokalitet

Land	Antal sobedrifter	Gns. antal søer	Søer i % af landets produktion	Antal slagtegrise-bedrifter	Gns. antal slagtegrise-stipladser	Slagtegrise i % af landets produktion
Østrig	629	96	28%	328	575	10%
Belgien	33	255	3%	40	2.100	2%
Brasilien MT	Na	1.000	Na	Na	Na	Na
Brasilien SC	Na	474	Na	Na	1.000	Na
Danmark	760	824	68%	1116	2.061	56%
Danmark33	253	948	26%	293	2.091	16%
Finland	354	227	95%	380	1.237	90%
Frankrig	710	245	20%	710	2.278	27%
Frankrig33	237	305	8%	237	3.080	12%
Tyskland	318	270	6%	2022	1.320	22%
UK (inde)	Na	Na	Na	Na	Na	Na
UK (friland)	Na	Na	Na	Na	Na	Na
Ungarn	Na	Na	Na	Na	Na	Na
Irland*	90	806	54%	82	4.900	51%
Italien	Na	500	17%	Na	1.600	29%
Holland	161	778	15%	397	4.742	36%
Spanien	1.090	1.271	60%	7173	1.850	51%
Sverige	113	403	56%	82	1.226	16%
USA	259	Na	Na	Na	Na	Na

De anvendte danske afregningspriser er Danish Crowns slagtegrisenotering for 2022. Dertil er tillagt efterbetaling fra regnskabsperioden 2021/2022 korrigeret for fradrag/tillæg til noteringen, herunder det

gennemsnitlige UK-tillæg på alle grise. Andre specialgrisetillæg, som ikke svarer til omkostningsmodellen for konventionel griseproduktion, er ikke indregnet.

I store lande kan der være så store regionale forskelle, at de enkelte lande med fordel kan opdeles i regioner, hvis det er muligt. Dette er tilfældet for Brasilien, hvor Brasilien MT er for staten Mato Grosso, og Brasilien SC er tal for staten Santa Catarina.

I UK er en stor andel af søerne på friland. UK har valgt at opsplitte deres resultater i sohold i udendørs og indendørs besætninger - også på omkostningssiden. På de fravænnede grise har det dog ikke været muligt at lave denne opsplitning med hensyn til daglig tilvækst og foderforbrug, hvorfor disse er ens effektivitetsmæssigt.

Frankrig og Danmark laver en beregning på økonomien for bedste tredjedel, benævnt Frankrig33 og Danmark33. Bedste tredjedel er defineret som flest fravænnede grise pr. årssø eller for vækstdyr beregnet som bedste tredjedel med hensyn til produktionsværdi pr. stiplads. I begge tilfælde er der benyttet standardpriser på foder og input som i landsgennemsnittet, og der er således tale om en modelberegning. I virkelighedens verden er spredningen mellem bedste tredjedel og gennemsnittet større, end disse modelberegninger viser. I nogle tilfælde kan det ganske simpelt bortforklares med "heldige foderhandler" på det rigtige tidspunkt af året.

I 2021 blev der lavet nye formler for standardisering af produktionsomkostningerne for en 30 kgs gris. I 2021 blev det bestemt, at indlagte stipladspriser skulle være ved nybygning.

Hvis alle produktionsomkostninger er i nybyggede stalde i 2022, fås for høje produktionsomkostninger pr. kg slagtekrop i forhold til virkeligheden. Derfor er det fra 2022 indført, at resultatet kan vises som gennemsnitligt nationalt resultat. I det gennemsnitlige nationale resultat tages der højde for, at den gennemsnitlige grisebygning oftest er opført for ca. 13-15 år siden, og inventaret i stalden er indsat for gennemsnitligt set 7-8 år siden. Dette sænker omkostningerne pr. kg slagtekrop, og forventes at svare bedre til realiteterne.

Et nyt resultat nemlig 'Indtjening før renter og afskrivninger' som på engelsk forkortes som EBID er indført fra 2022 i InterPIG. Dette er det økonomiske beløb, som en griseproducent har til at betale afdrag og renter på sin investering i grisestalde. Dette nøgletal fortæller mere om griseproducenters midlertidige lyst til at producere grise end resultat pr. kg slagtekrop.

Hvis $EBID < 0$, så kan det i teorien bedre betale sig at have tomme stalde end at sætte grise ind i dem. Hvis $EBID > 0$, bør produktionen fortsætte, også selvom afregningspriser er lavere end produktionsomkostningen. I soholdet er der dog bundet væsentlige investeringer i avlsdyrere. Dette gør det dyrere bare at stoppe produktionen midlertidigt. Hvis der er tale om et familiebrug, hvor familien udgør arbejdskraften, kan der argumenteres for at "løn" er en fast omkostning, som skal trækkes fra det EBID som laves i InterPIG, hvor al arbejdsindsats aflønnes. Derfor kan der argumenteres for, at EBID godt kan være noget negativt, uden produktionen bør stoppe.

Tidshorisonten for at stoppe et fremtidigt 30 kg smågrisesalg er dog ca. 6 måneder, og tidshorisonten for at stoppe et slagtegrisesalg er ca. 9-10 måneder afhængigt af land, hvis der er tale om en fuldlinjeproduktion.

Med det økonomiske nøgletal 'resultat før renter og afskrivninger' (EBID) slipper man for diskussionen om et økonomisk resultat er i et nybygget anlæg eller ej. Hvorvidt effektivitet er højere end gennemsnit i nye anlæg, og dermed kan forsvare dyrere afskrivninger etc., er ikke et svar der kan gives i InterPIG, hvor det er ønskværdigt at effektivitet- og omkostninger er repræsentative for det pågældende lands producenter.

Denne rapport er baseret på InterPIG 2022, version 1.00 fra InterPIG-gruppens medlemmer.

Resultater og diskussion

Resultaterne vises først overordnet i form af valutakursudvikling, resultat, afregningspriser og produktionsomkostninger samt EBID. En tidsserieanalyse viser resultats udviklingen for udvalgte lande. Derefter foretages en opsplitning af produktionsomkostningerne. Herefter gennemgås effektivitetstallene for sohold, smågrise- og slagtegrisehold.

Valutakursudviklingen

Resultaterne kan være stærkt influeret af valutakurser, hvorfor udviklingen af disse over tid i forhold til danske kroner gennemgås i tabel 2. Uden for EU er der sket en styrkelse af valutaerne, mest markant for dollarkursen, som er gået op med 12,7 % fra 2021 til 2022. Canada og Brasilien har også fået styrket deres valuta fra 2021/2022. Den svenske valuta faldt 4 %, mens pundet var stort set uændret. Samlet set svarer valutakursændringer til en styrket dansk konkurrencefordel udenfor EU.

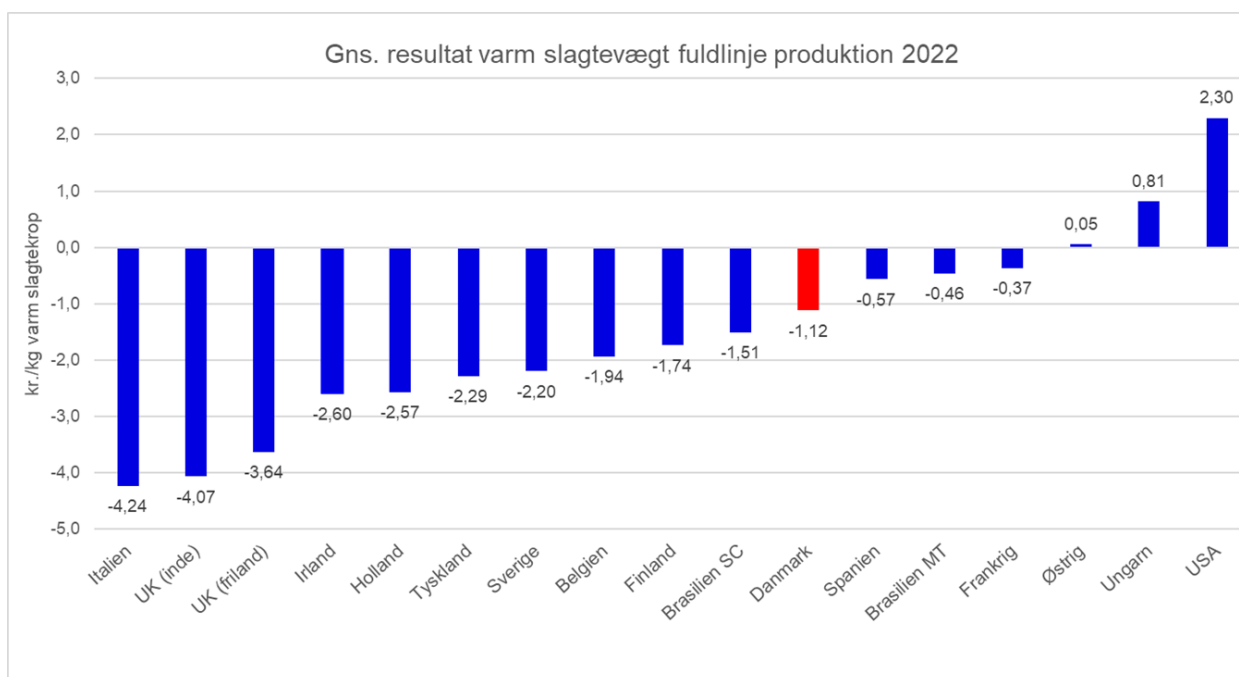
Tabel 2. Valutakursudviklingen fra 2011-2021 samt procentuel ændring fra 2020 til 2021. Valutakurser er årets gennemsnitskurs (Kilde: InterPIG 2021 omregnet til DKK)

Land/år	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022/ 2021, %
Brasilien	2,96	2,60	2,39	2,02	1,94	2,23	1,74	1,69	1,26	1,17	1,37	17,0
Canada	5,77	5,44	5,07	5,25	5,07	5,08	4,88	4,90	4,88	5,02	5,43	8,2
UK	9,19	8,76	9,20	10,21	9,09	8,48	8,42	8,49	8,38	8,65	8,74	1,0
Sverige	0,85	0,86	0,82	0,80	0,79	0,77	0,73	0,70	0,71	0,73	0,70	-4,0
USA	5,77	5,60	5,60	6,71	6,71	6,59	6,31	6,66	6,53	6,29	7,09	12,7

Resultat i griseproduktionen 2022

Resultatet for de enkelte lande fremgår af figur 1. Et resultat på 0 kr./kg betyder, at 50 % af producenterne har en positiv rentabilitet ved griseproduktion, når der er tale om nationale gennemsnit. Resultatet er for en 100 % integreret bedrift med egen smågriseproduktion og gennemsnitlig national effektivitet.

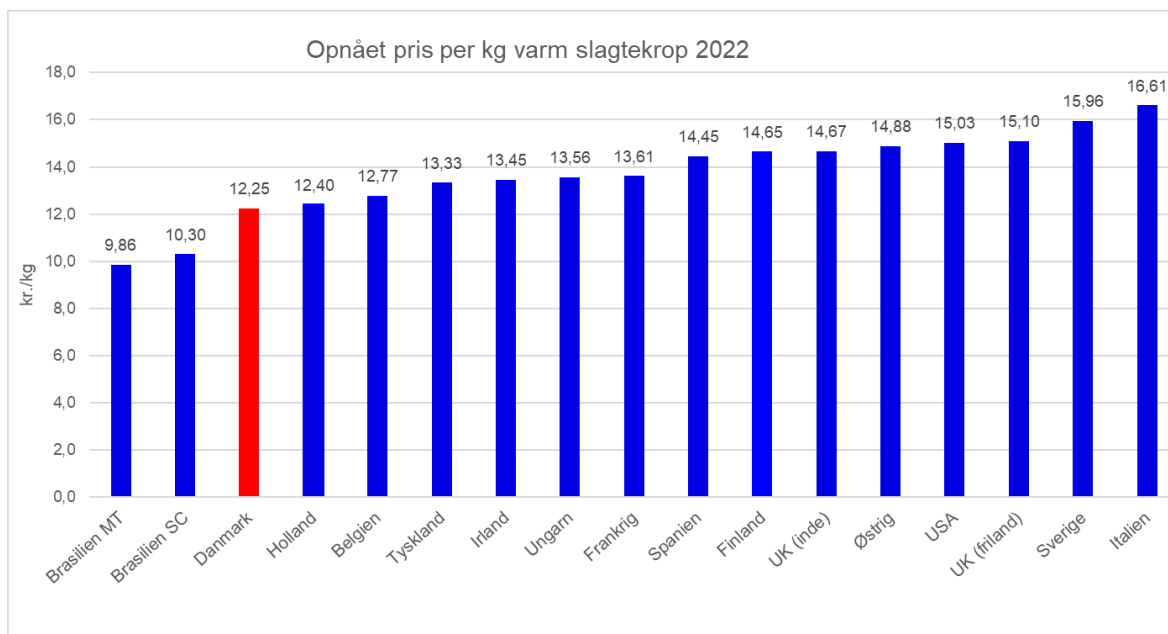
Det var kun USA, Ungarn og Østrig som havde et positivt resultat. EU-grisesektoren var generelt påvirket af stort fald i efterspørgslen fra Kina, som var begyndt 2. halvår 2021. I 2022 invaderede Rusland Ukraine, og foderpriserne steg meget, uden at stigningerne i afregningspriser i EU fulgte med. Grisekødsmarkedet uden for EU, eller EU's eksport af grisekød, kom også under pres. I 2022 havde Danmark et tab på -1,12 kr./kg slagtekrop produceret. I 2021 havde Danmark et resultat på 0,30 kr./kg slagtekrop. Spanien havde et underskud på ca. 0,57 kr./kg. USA, Ungarn og Østrig var de eneste lande med overskud. Ungarns +0,81 kr./kg kan forklares med meget lave kapitalomkostninger i ældre produktionsanlæg, samt relativt lave foderpriser.

Figur 1. Modelresultat i kr. pr. kg varm slagtekrop før momsregler og skat for en fuldlinjeproducent i det pågældende land med et produktionsapparat som i gennemsnitsnit er 50 % afskrevet, og dermed opført bygningsmæssigt for ca. 12-15 år siden. Østrig, Tyskland og Irland har forsimplede momsregler for landbrug, som påvirker deres resultat i positiv retning

De højeste afregningspriser i 2022 blev opnået i Italien efterfuldt af Sverige på niveauer, som var meget højere end de danske. Begge lande konkurrerer ikke på pris alene, men på at skille sig ud.

De danske afregningspriser var i 2022 på 12,25 kr./kg mod 11,12 kr./kg i 2021.

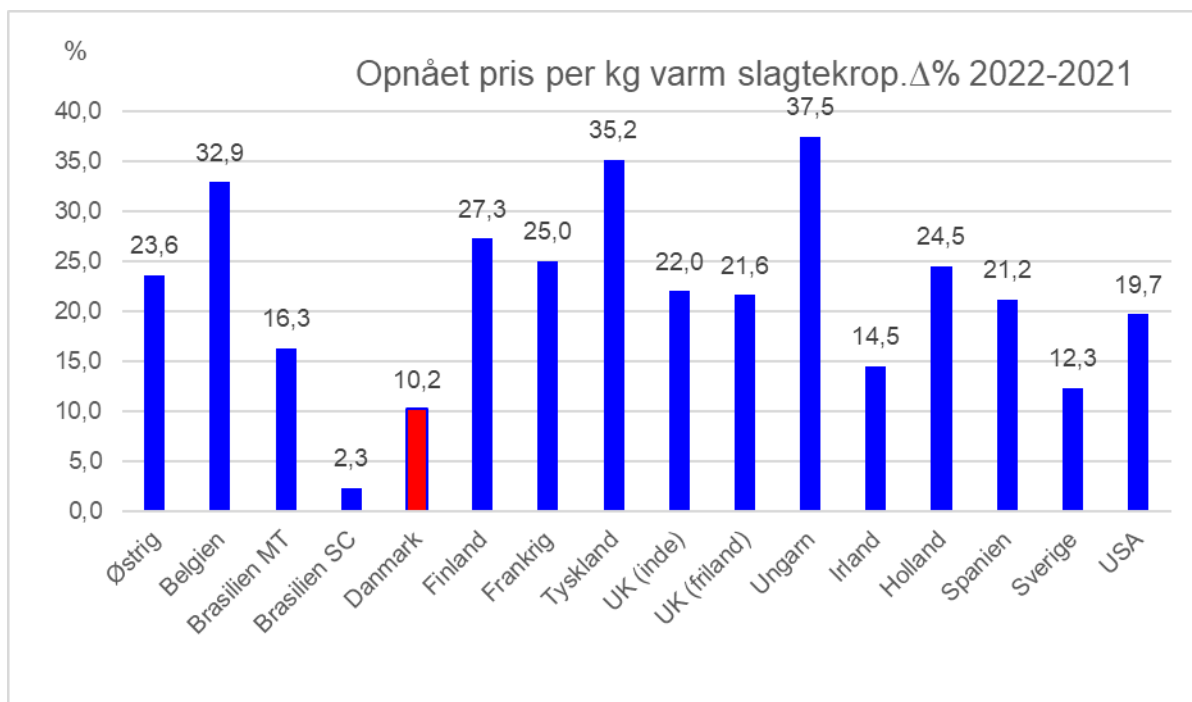

Figur 2. Afregningspriser i 2022, DKK pr. kg varm slagtekrop

I 2021 lå den tyske afregningspris 1,26 kr./kg under den danske afregningspris, hvilket lå indenfor den forventede effekt på de tyske afregningspriser, som følge af en længere periode med Afrikansk Svinepest (ASF) i Tyskland. I 2022 lå den tyske afregningspris 1,08 kr./kg over den danske, og dette selvom der fortsat er ASF i Tysklands vildsvinebestand. Med ASF er lande oftest begrænset til at afsætte deres grisekød i det indre EU-marked. I forhold til hollandske producenter så kan de finde på

at slagte deres grise i Tyskland, hvis priserne bliver for lave i Holland. Med en prisforskel på 0,99 kr./kg i tysk favør må det snart være tilfældet for hollandske producenter igen.

Figur 3. Ændringen i afregningspris fra 2021 til 2022 i % pr. kg slagtekrop

De danske afregningspriser steg ca. 10 % fra 2021/2022. Stigningen i % var den laveste i Europa, i Tyskland og Frankrig blev afregningspriserne hævet henholdsvis med 35 og 25 % fra 2021 til 2022.

Afregningsmæssigt kunne danske slagterier slet ikke følge med de andre lande i 2022, og problemet er fortsat ind i 2023.

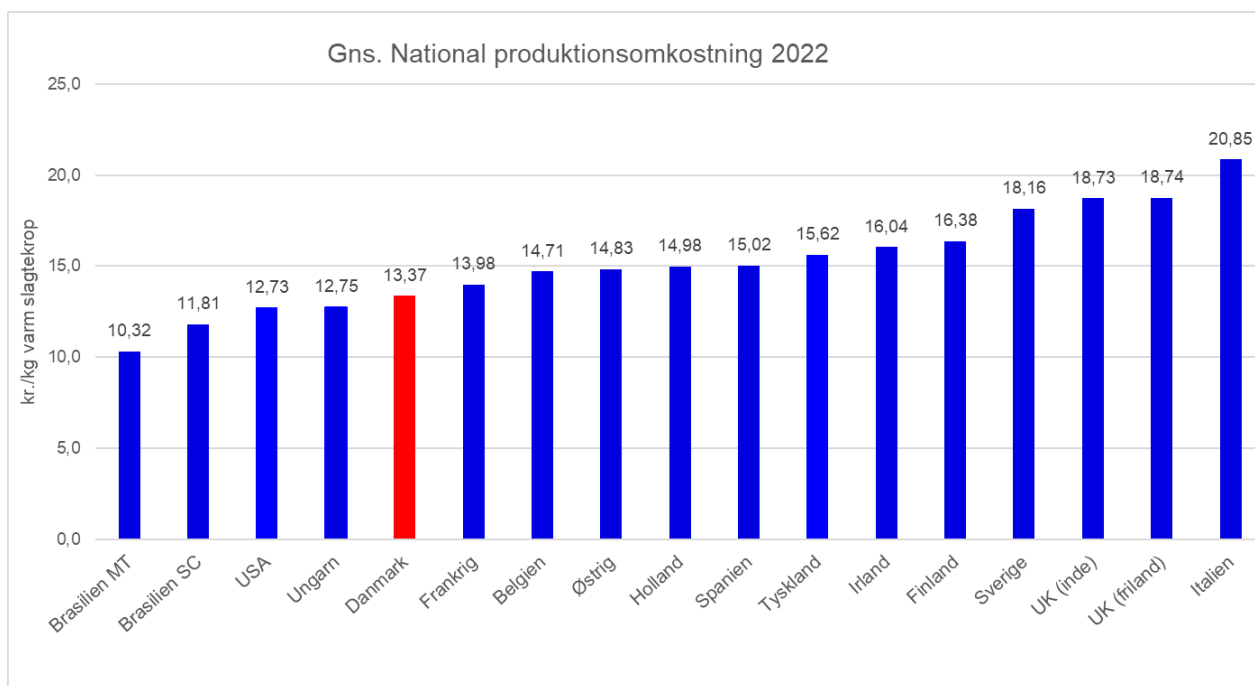
Produktionsomkostninger 2022

Som følge af stærkt stigende foderpriser steg produktionsomkostningerne meget i 2022 i forhold til 2021.

Danmark lå med en produktionsomkostning på 13,37 kr./kg foran alle andre lande i EU-InterPIG, bortset fra Ungarn, som efter at have været nr. 2 i 2021 overhalede Danmark i 2022 med 12,75 kr./kg i produktionsomkostning. Ungarns noget overraskende placering skyldes bl.a. et relativt lavt foderprisniveau, men også som det ses senere, en stor omkostningseffekt af ældre stalde. Dette skyldes at ukrainsk korn i større mængder blev afsat til Polen og Ungarn i 2022 pga. Ukraines konflikt med Rusland. Denne krig blokerer nogle af de flodveje, som ukrainsk landbrug normalt bruger til at fragte korn til Sortehavet med til eksport. Sortehavseksporten over havet har heller ikke fungeret i hele 2022 pga. krigen.

Spanien har de seneste år tabt terræn, når der ses på omkostningseffektivitet i forhold til Danmark.

Brasilien MT, Brasilien SC og USA har væsentligt lavere produktionsomkostninger pr. kg slagtekrop end EU-InterPIG. I USA var produktionsomkostningen for 1 kg grisekød 12,73 kr./kg mod 9,81 kr./kg i 2021. I Brasilien var produktionsomkostningerne lavest i Mato Grosso, men det var afregningspriserne også. Staten Santa Catarina ligger i kystregionen, og har højere sundhedsstatus end resten af Brasilien. De må derfor eksportere til flere lande fx til Kina og Japan. Brasilien SC er derfor mest interessant at holde øje med for Danmark.

Figur 4. Gennemsnitlig national produktionsomkostning pr. kg slagtekrop i 2022. Modellen fordeler investeringstilskud over flere år (Kilde: InterPIG)

I figur 5 er det akkumulerende investeringstilskud over årene fordelt til alle landets griseproducenter således at eventuelle årlige investeringstilskud, fx den danske moderniseringsstøtteordning i 2016-2020, ikke giver tilfældige hop i de nationale produktionsomkostninger.

Omkostningsfordeling 2022

Det er med nye opstaldningskrav i nogle EU-lande og med overgangsordning for eksisterende stalde, mere end nogensinde nødvendigt at skelne mellem produktionsomkostning pr. kg slagtekrop i et nybyggeri og så i et gennemsnitlig produktionsanlæg bygget for flere år siden men stadig lovligt. Alle lande i EU overholder EU-mindstekrav.

Omkostningsfordelingen pr. kg slagtekrop kan opdeles i fire hovedposter i InterPIG:

- Foder
- Øvrige styk- og kapacitetsomkostninger
- Løn
- Kapitalomkostninger
- Korrektioner pga. historiske byggepriser og eventuelle tilskud til byggeri
- Gennemsnitlig national produktionsomkostning.

Opdelingen er vist i tabel 3, hvor bedste tredjedel fra Frankrig og Danmark er taget med.

Danmark ligger på en 5.-plads med hensyn til foderomkostninger. Den bedste tredjedel i Danmark (Danmark33) har den næstlaveste foderomkostning. At lande udenfor EU slår Danmark på foderomkostninger er ikke så overraskende. UK og Holland kan ikke estimere foderprisbesparelse for hjemmeblandere. Deres foderpriser svarer derfor til, at alle griseproducenter indkøber foderet, hvilket øger den samlede foderomkostning.

Danmark33 og Frankrig33 viser produktionsomkostningerne for producenter med en gennemsnitlig effektivitet i den bedste tredjedel i de to lande. I 2022 var der for Danmarks vedkommende en forskel i

produktionsomkostninger på 71 øre/kg i forhold til gennemsnitsproducenten, mens der i Frankrig var en forskel på 102 øre/kg. I Frankrig33 bruges reelle målte forskelle fra regnskaberne i forhold til gennemsnittet for Frankrig, mens Danmark33 alene er beregnet ud fra forskel i produktivitet.

For de øvrige omkostningsgrupper falder Danmark til en rangering som nr. 11, 14, 9 ud af 19. Den bedste tredjedel i Danmark er kun overgået af brasilianske produktionsomkostninger, hvilket må betegnes som godt. Der er ret så massive korrektioner i Ungarn i produktionsomkostningen pr. kg slagtekrop, afhængigt af om der bygges nyt eller der bruges historiske priser med en forskel på hele 2,47 kr./kg. Ungarns nybygningspriser gør, at de får den dyreste kapitalomkostning af alle lande på 3,75 kr./kg. Dette må betegnes som værende noget højt. Hvis der ikke bygges ret meget, så er det svært at få et godt estimat for, hvad et nybyggeri koster. I Tyskland er fremstillingsprisen 92 øre/kg højere i et nyt anlæg i forhold til allerede eksisterende men lovlige anlæg. Her kan noget af prisforskellen forklares af, at Tyskland har indført krav om løsgående diegivende søer i nye staldanlæg med en overgangsperiode til og med 2036 for eksisterende farestalde.

Tablet 3. Opsplitningen i produktionsomkostningen i kr. pr. kg slagtekrop 2022 med laveste produktionsomkostning først, sorteret efter forventet nationalt gennemsnit

Land	Foder	Øvrige styk- og kapacitetsomkostninger	Løn	Kapitalomkostning	Omkostning i alt pr. kg slagtekrop nybyggeri	Korrektioner for historiske byggepriser etc.	Nationalt gennemsnit UTS
Brasilien MT	8,09	0,76	0,31	1,35	10,52	-0,20	10,32
Brasilien SC	9,55	0,82	0,32	1,29	11,99	-0,18	11,81
Danmark33	8,52	1,84	1,17	1,61	13,14	-0,48	12,66
USA	9,78	1,36	0,76	1,59	13,49	-0,76	12,73
Ungarn	8,64	1,93	0,91	3,75	15,23	-2,47	12,75
Frankrig33	8,90	1,74	0,78	1,86	13,28	-0,33	12,96
Danmark	8,96	1,95	1,24	1,73	13,88	-0,52	13,37
Frankrig	9,54	1,88	0,98	1,91	14,31	-0,33	13,98
Belgien	10,60	1,69	0,88	1,73	14,91	-0,19	14,71
Østrig	10,25	0,46	1,52	2,98	15,21	-0,38	14,83
Holland	9,92	2,90	0,98	1,73	15,52	-0,55	14,98
Spanien	10,88	2,21	0,78	1,50	15,37	-0,35	15,02
Tyskland	10,69	2,37	1,14	2,34	16,54	-0,92	15,62
Irland	10,97	2,17	1,09	2,10	16,32	-0,28	16,04
Finland	9,41	3,12	1,52	2,61	16,66	-0,28	16,38
Sverige	12,97	1,35	1,31	2,84	18,47	-0,32	18,16
UK (inde)	13,58	2,01	1,26	2,17	19,02	-0,29	18,73
UK (friland)	13,65	2,29	1,36	1,64	18,94	-0,21	18,74
Italien	13,59	3,26	1,15	3,56	21,56	-0,71	20,85
Placering DK 33	2	8	13	5	3	7	3
Placering DK	5	11	14	9	6	6	7

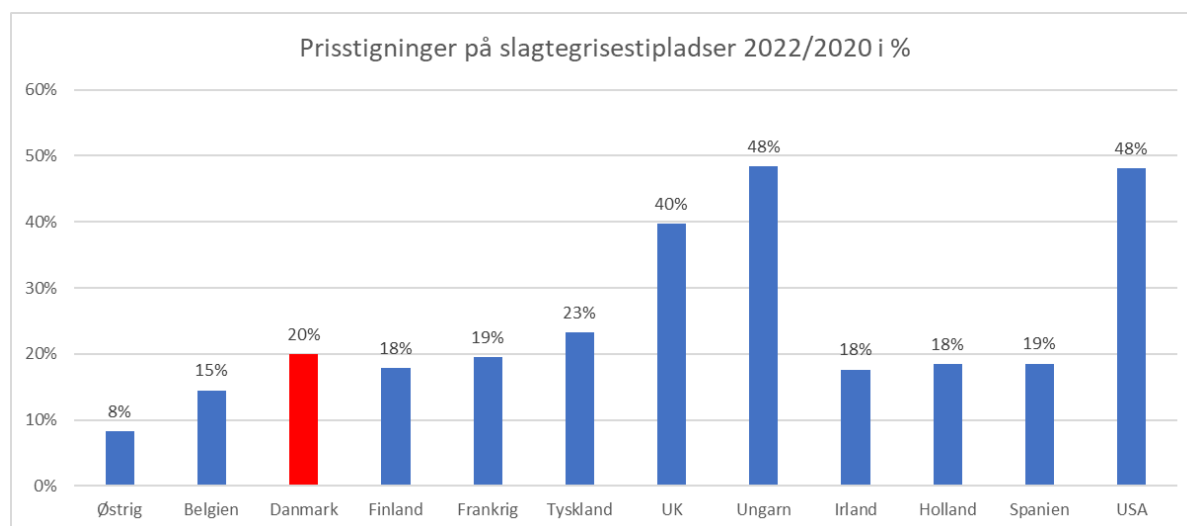
I 2022 blev der givet tilskud, som en procentsats af stipladsprisen på 5, 13, 15 og 20 % i henholdsvis Sverige, Østrig, Belgien og Finland, og det var på alle stipladstyper. For Finland var tilskuddet 10 % mindre en året før.

Hele tilskuddet indregnes ved produktionsomkostning ved nybyggeri, men er fordelt til alle producenter i de nationale gennemsnitlige produktionsomkostninger, hvorved beløbet bliver meget mindre, medmindre tilskuddene har været der mange år i træk.

Et investeringstilskud påvirker kun dem, som bygger nyt i det pågældende år – ikke alle landets griseproducenter. Jo flere år der er givet investeringstilskud, desto større vil sammenhængen til sidst være mellem en kalkule med investeringstilskud sammenlignet med den nationale gennemsnitsomkostning, hvor tilskuddenes akkumulerede værdi er fordelt til hele landets griseproduktion.

I Danmark var der ikke tilskud til staldbyggeri i 2022, men det har der været tidligere. Moderniseringsstøtteordningen som har kørt tidligere i Danmark, er blevet forlænget tidsfristmæssigt, så dem som har fået tilsagn, men ikke nået at bygge endnu, fortsat kan nå det med tilskud.

Prisstigning er kommet lidt forskelligt for de enkelte lande fordelt på 2021 og 2022. Derfor vises prisstigning for en slagtegrisestiplads fra 2020 til 2022 i figur 5.

Figur 5. Beregnet prisstigning for en slagtegrisestiplads i % baseret på oplyste 2022- og 2020-priser i InterPIG

Marginale forskelle mellem Danmark og udvalgte lande i omkostning pr. kg slagtekrop

En kombination af relativt lave danske foderpriser i forhold til konkurrenternes samt god fodereffektivitet skaber en stor dansk konkurrencefordel i forhold til udvalgte konkurrerende lande på foderomkostning pr. slagtekrop. Det er overraskende, at Danmark for andet år i træk slår USA på foderomkostning. På alle andre omkostninger ligger Danmark højere i produktionsomkostninger undtagen i øvrige styk- og kapacitetsomkostninger, hvor Spanien også ligger 26 øre/kg højere end Danmark. Lønæssigt er Danmark et dyrt land at producere grise i med 46-48 øre/kg højere omkostninger pr. kg slagtekrop end i USA og Spanien, mens Brasilien er 91 øre/kg billigere end Danmark.

Tabel 4. Udvalgte landes marginale produktionsomkostninger i forhold til danske produktionsomkostninger udtrykt marginalt pr. kg slagtekrop. Alle beløb i kr./kg varm slagtekrop

Land	Foder	Øvrige styk- og kapacitetsomkostninger	Løn	Kapitalomkostning	Omkostning i alt pr. kg slagtekrop nybyggeri	Korrektioner for historiske byggepriser etc.	Nationalt gennemsnit UTS
USA	0,82	-0,59	-0,48	-0,14	-0,39	-0,24	-0,63
Spanien	1,92	0,26	-0,46	-0,23	1,49	0,17	1,65
Brasilien SC	0,59	-1,13	-0,91	-0,44	-1,89	0,34	-1,55

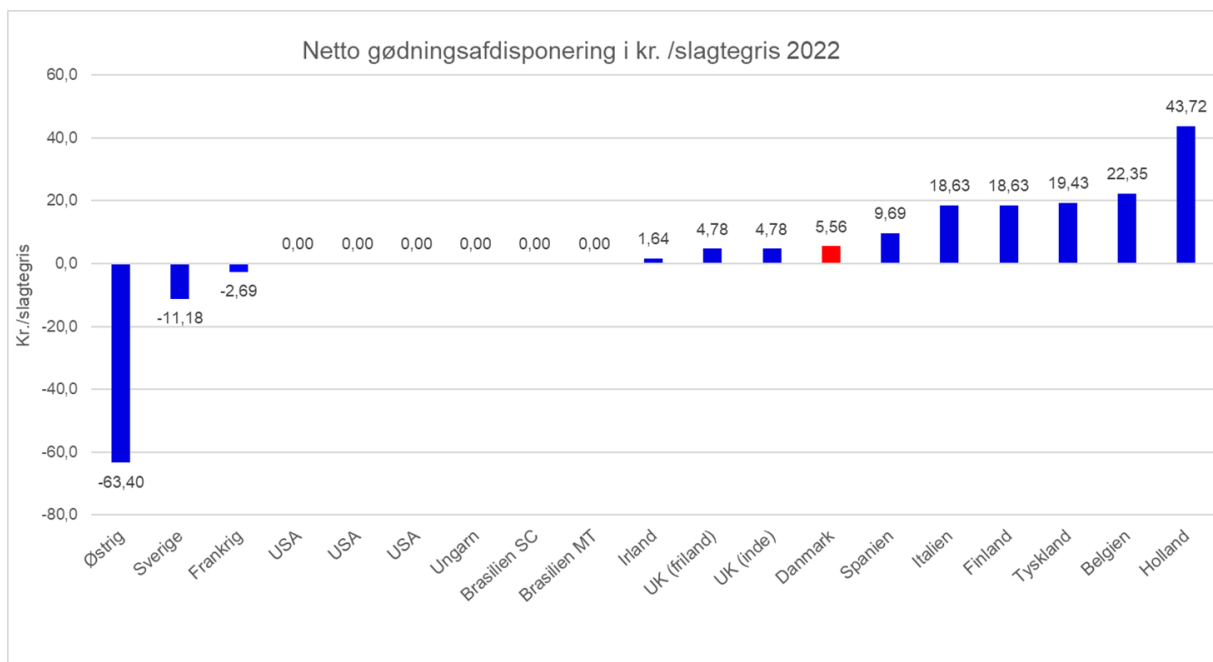
Med den mest dækkende nationale E-kontrol af alle lande og deraf sikre fodereffektivitetsestimater, samt gennemkontrollerede foderomkostninger fra 2022-driftsregnskaberne, er SEGES relativt sikker på de danske foderomkostninger pr. kg slagtekrop er korrekte. Om de meget høje foderprisniveauer i nogle lande i forhold til Danmark er reelle, er noget sværere for SEGES at kontrollere.

Gylleomkostning

Gylleomkostninger er i InterPIG oplyst som en nettoindtægt/-udgift, men opført som en post under udgifter, det vil sige, at der er en potentiel indtægt fra husdyrgødning via substituering af kunstgødning fratrukket udbringningsomkostninger og eventuelle modtagegebyrer. Gylle kan være en indtægtskilde i lande, hvor dyretætheden er lav, fordi gyllens N-P-K kan erstatte kunstgødning. Udgifter til gylleafdisponering er meget høje i Holland, Belgien, Tyskland og Italien. Specielt de hollandske gylleafdisponeringsomkostninger er meget høje.

I 2022 var der stærkt stigende kunstgødningspriser, hvorfor der måske også kunne forventes større bevægelser i gylleomkostninger i InterPIG. De færreste lande har ændret input, bortset fra Østrig, som har hævet det fra -11,16 til -63,40 kr./slagtegris. I Danmark kunne man argumentere for en sparet omkostning på -46 kr./slagtegris i 2022 ud fra sparet kunstgødning, hvis man som griseproducent ejede alt jord selv, hvorpå man anbragte sin husdyrgødning. Regnskabspraksis i Danmark er dog ikke at indregne afdisponering af gylle i driftsgrenregnskaber for grise, men at placere alt under plantedriftsgrenregnskabet.

SEGES deltog i en EU-spørgeundersøgelse i 2022 om de høje kunstgødningspriser havde ændret værdisætningen af gylle. Her var 3 danske regionale svar fra planteavlskonsulenter, at det havde man ikke. Skrækken for at stå uden nok harmoniareal til sin gylle, gjorde at mange danske griseproducenter lod eksisterende gylleaftaler være, selv om disse i 2022 var ekstremt fordelagtige for modtagere. Der kunne argumenteres for en gylleindtægt pr. slagtegris i 2022 i Danmark, men der er indlagt en lille omkostning på 5,56 kr./slagtegris.

Figur 6. Nettoomkostning gylle pr. slagtegris i InterPIG. Negative tal = sparet omkostning, og sænker dermed produktionsomkostningen pr. gris

I runde tal kan en griseproducent i Danmark (UTS) som ejede alt harmoniareal selv i 2022, glæde sig over et nettoresultat pr. solgt gris, som er ca. 74 kr./gris bedre end vist. Det ville forbedre resultat pr. kg slagtekrop fra minus 1,12 kr./kg til minus 0,27 kr./kg. Om denne landbrugsjord så er købt for dyrt, eller rentabel at dyrke over en længere periode, skal jo også undersøges, men afkast i planteproduktionen i 2022 i DK, var rigtigt flot, specielt med afgrøder gødet med husdyrgødning.

Foderpriser

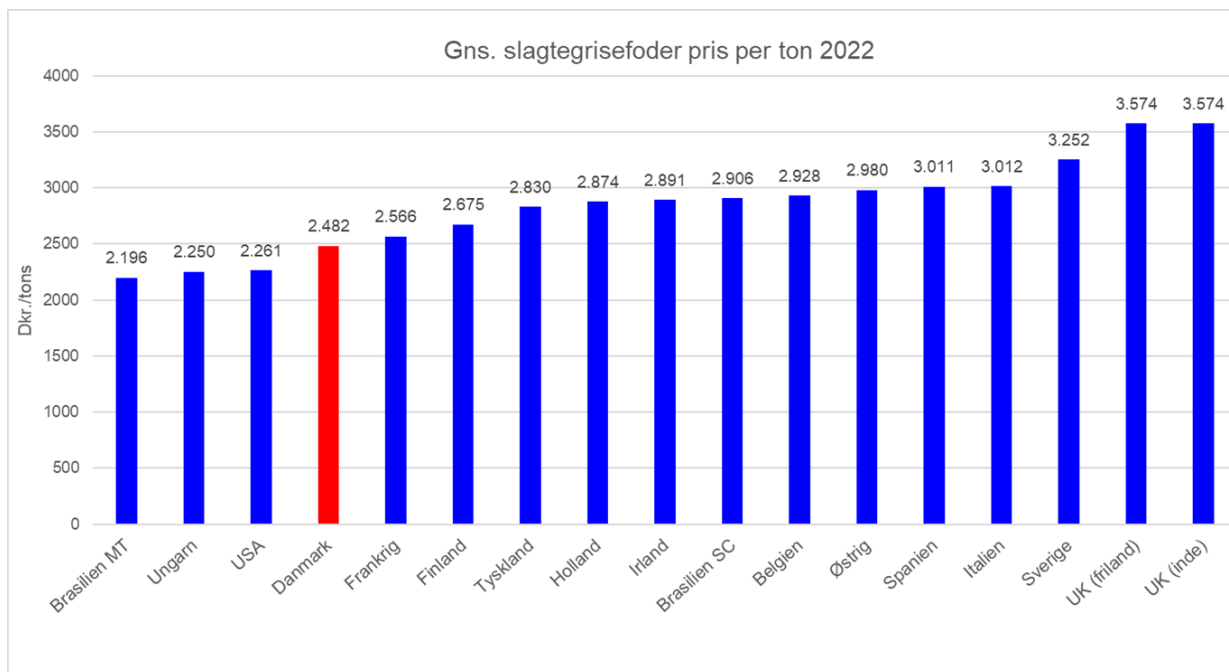
Foderpriser, der benchmarkes på, er indkøbt foder pr. ton uden korrektioner for energiindhold og proteinindhold pr. kg. Danmark har i flere år i træk haft nogle af de laveste foderpriser i InterPIG-EU, mens USA og Brasilien MT (Mato Grosso) ligger lavere. Krigen i Ukraine som startede 24. februar 2022, gav meget handelsdisruption med korn, fordi flodveje og eksport af ukrainsk korn over Sortehavet blev forhindret. En del af det ikke afsætte korn fandt vej til Ungarn og Polen, til stor utilfredshed for disse landes planteavlere. Disse bevægelser medvirkede til at Ungarns foder blev meget billigt i 2022.

Tysk foder var 34,8 kr./hkg dyrere end dansk i 2022 og hollandsk var 39,2/hkg dyrere end dansk. At flytte rundt på korn koster. En dansk kornhandler fortæller, at rug fx i Baltikum skal være 19-26 kr./hkg billigere end i Danmark, for at være konkurrencedygtig på prisen i Danmark efter logistikomkostninger.

Holland beretter at de kun er ca. 48 % selvforsynende med foder for hele deres animalske produktion. Danmark er selvforsynende med alt korn til grise, hvilket ca. udgør 80-85 % af foderet. Der mangler kun en høj proteinafgrøde for, at Danmark er selvforsynende med grisefoder. Proteinunderskuddet i Danmark løses primært via import af sojaskrå med 48 % proteinindhold.

2023 tegner mindre lovende for danske foderpriser set med griseproducenternes vinkel. Høst-estimerne med det våde vejr i 2023 spår om ca. 28 % mindre kerneudnytte i 2023 end i 2022 eller et fald på 2,675 mio. ton kerne til i alt ca. 6,9 mio. ton kerne. SEGES vurderer at faldende griseproduktion i 2023 i Danmark fjerner ca. 0,5 mio. ton korn i efterspørgsel. Alt i alt vurderes det at selvom 2023-høsten var dårlig og bøvlet, at Danmark endnu en gang bliver nettoeksportør af korn i 2023/2024. Om end Frankrig også er nettoeksportør af korn, er griseproduktionen meget koncentreret

i Bretagne. Derfor bør deres foderpris også ligge lidt over den danske. De tyske foderpriser har de sidste par år ligget pænt over de danske, hvor de tidligere lå på linje/under Danmark. Årsagen hertil kendes ikke eksakt. Foderpris-input i Tyskland har dog været påvirket af flodveje, der er gået over deres bredder og stoppet for flodtrafikken i perioder, de sidste par år. Krig, klima og logistikudfordringer sætter fortsat deres præg på foderpriser verden over i 2022.

Figur 7. Gennemsnitspris for 1 ton indkøbt slagtegrisefoder i 2022 (Kilde: InterPIG)

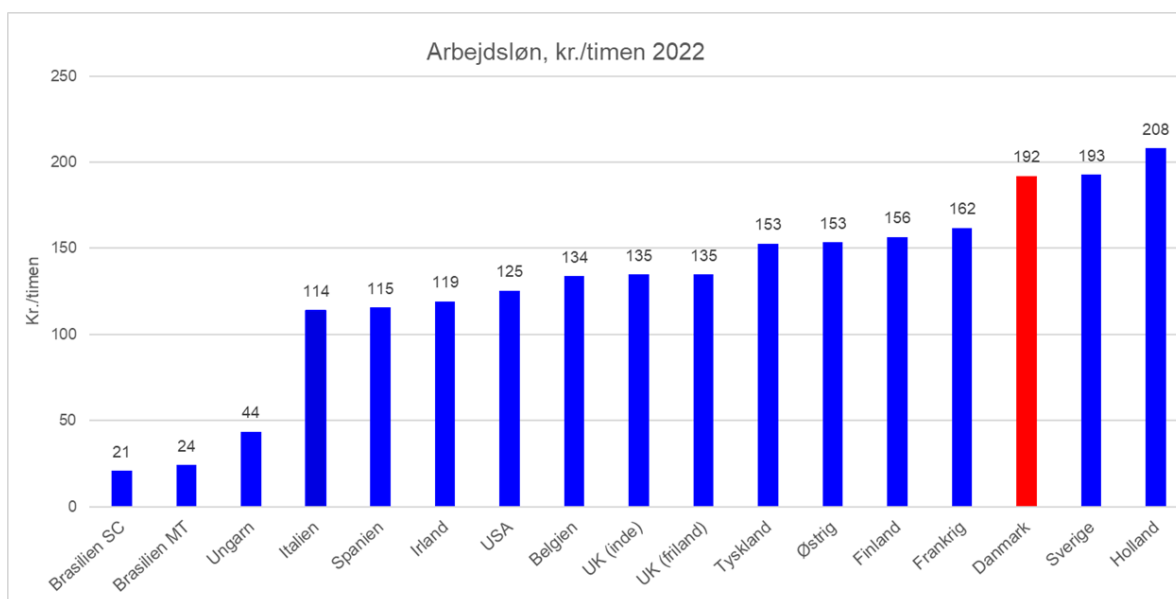
Foderpriserne i Brasilien MT afspejler at der er høje logistikomkostninger, hvis det skal eksporteres ud af landet. Det er fortsat overraskende, hvor høj foderprisen er i kyststaten SC i Brasilien.

Arbejds løn pr. time

Timelønnen er meget lav i Brasilien og Ungarn. Danmark har en høj timeløn kun overgået af Holland og Sverige. I USA er arbejds lønnen steget til 125 kr./timen eller med hele 24 % i forhold til 2021, heraf er ca. 50 % dog valutakursudvikling. Californien har ved lovgivning indført at alle ansatte på fastfoodkæder, hvor drikkepenge på 15-25 % ikke kommer oven i lønnen skal garanteres 20 US dollar i timen. Dette svarer til ca. 140 kr./timen. Generelt ligger lønnen til ufaglært arbejdskraft højt, også i landbrugsstater som Iowa.

Tysklands minimumsløn er nu 12 euro/timen eller ca. 90 kr./timen. I Danmark findes der ingen lovgivningsmæssig minimumsløn, men mindstelønnen ligger mellem 130-135 kr./timen. Inklusive dygtige driftsledere etc. bliver den gennemsnitlige timeløn til 192 kr./time i Danmark.

Ungarn ligger med et meget lavt niveau i løntime, men tilsyneladende er deres arbejdskraft ikke så effektiv, da de kun er 29 øre/kg slagtekrop bedre end Danmark på det punkt.

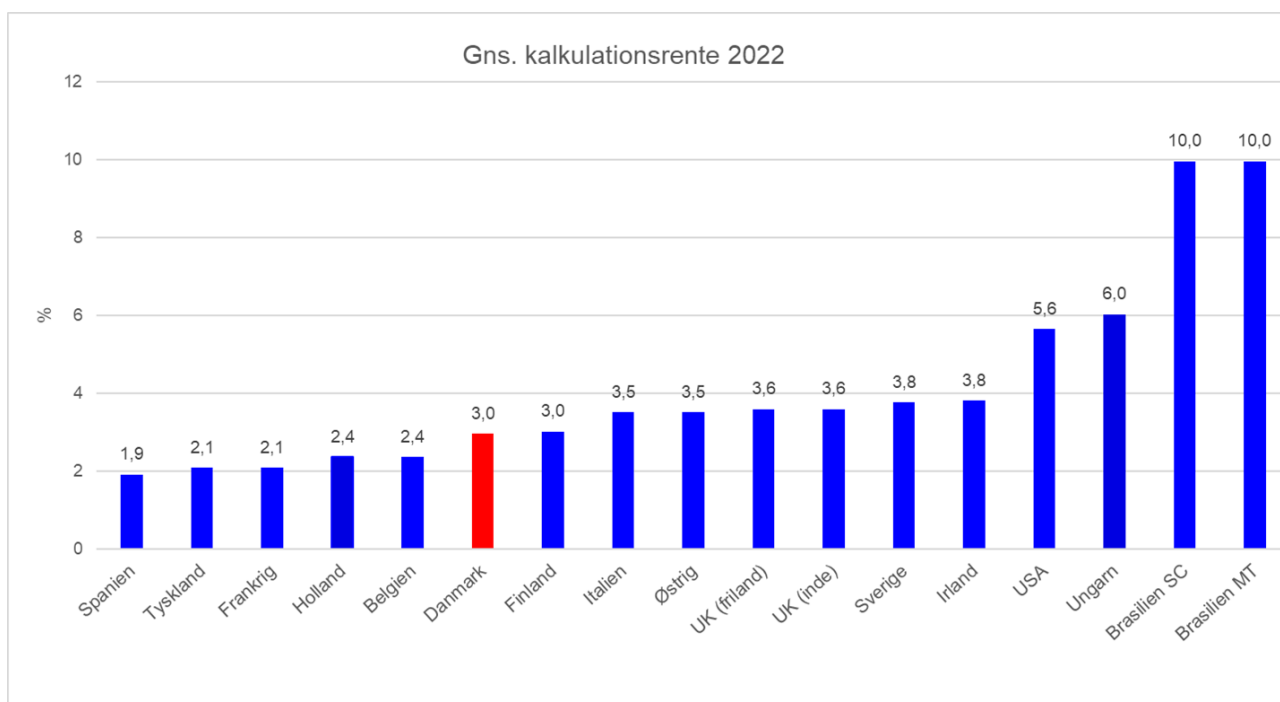

Figur 8. Arbejdsløen pr. time (Kilde: InterPIG)

Anvendt kalkulationsrente i de enkelte lande

Renteniveauet steg i de fleste EU-lande med 1-1,6 % point, mens renten steg mest i Brasilien med ca. 3 procentpoint i forhold til året før.

En lånerente alene baseret på griseproduktion kan være "svær" at definere. I Danmark har erhvervet et ønske om en vægtet kalkulationsrente ved investeringer på p.t. 4 % p.a., så den anvendte kalkulationsrente er noget under erhvervets, og den finansielle sektors ønskede rentesats til at afgøre, om et projekt er rentabelt at investere i eller ej.

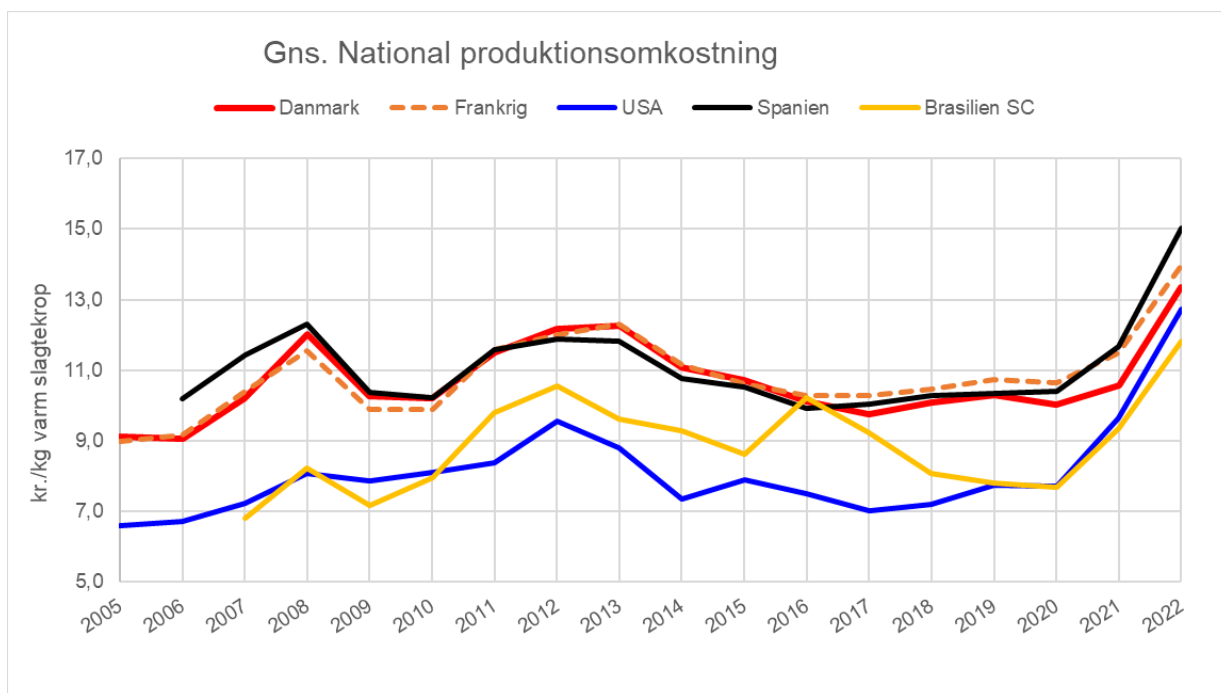
Figur 9. Anvendt kalkulationsrente for bygninger og inventar. (Kilde: InterPIG)

I InterPIG-regnemodellen betød den danske rentefølsomhed pr. procentpoint ca. +/-16 øre pr. kg slagtekrop for resultatet i 2022.

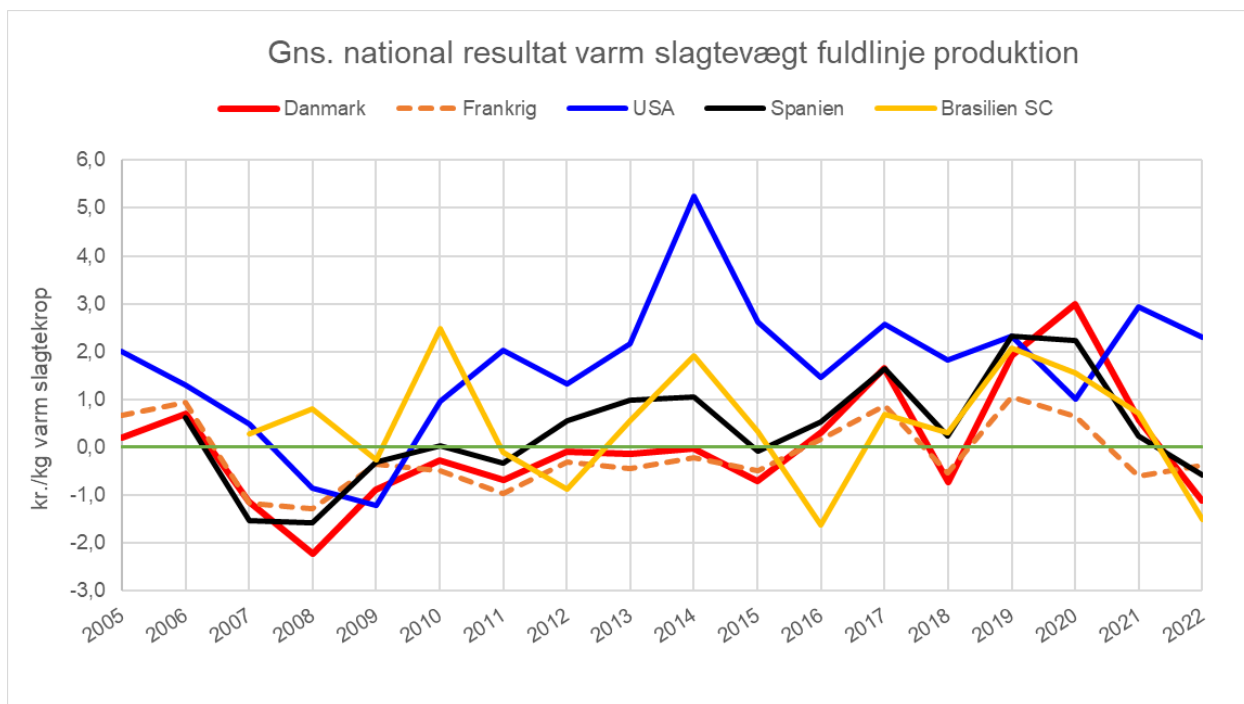
Tidsserier - International konkurrenceevne

Den internationale konkurrenceevne vises i tidsserier for USA, Brasilien, Spanien, Frankrig og Danmark. De to første, fordi de fortæller noget om konkurrenceevnen på verdensmarkedet. Spanien, fordi landet både er en stor spiller på verdensmarkedet, men også på EU-markedet. Tidsserierne fra 2005-2022 med hensyn til produktionsomkostning pr. kg slagtekrop viser relativt stabile amerikanske produktionsomkostninger. Brasilien SC kører mere op og ned, mest fordi regionen ifølge EMBRAPA er meget følsom overfor internationale konjunkturer på foderpriserne. Afstanden mellem produktionsomkostningerne i Danmark, USA og Brasilien SC er blevet mindre i 2022. Danmark har siden 2020 øget afstanden til Spanien.

Figur 10. Gennemsnitlig national produktionsomkostning pr. kg slagtekrop 2005-2022

Resultatmæssigt ligger USA's og Brasiliens griseproduktion mere i plus end minus, mens den spanske griseproduktion også har ligget fornuftigt. De bedre nationale resultater i den spanske griseproduktion sammenlignet med den danske er en kombination af bedre afregningspriser og relativt lavere produktionsomkostninger, som dog de sidste par år er blevet noget højere end de danske.

Figur 11. Gennemsnitligt modelresultat for udvalgte lande i kr./kg slagtekrop 2005-2022. (Kilde InterPIG)

Det meget høje resultat pr. kg slagtekrop i USA i 2014 skyldtes et udbrud af PEDV (Porcine Epidemic Diarrhea Virus) i perioden 2013-2014. Dette medførte et fald i antal fravænnede grise pr. kuld på ca. 0,3. Slagtinger faldt med 4,6 %, men noget af faldet blev afhjulpet via 3,3 % højere slagtevægt. Netto faldt slagteudbyttet med ca. 1,5 %. Det faldende volumen af grisekød i et ellers stærkt marked betød relativt bedre afregningspriser, hvormed grundlaget for et historisk godt år resultatmæssigt var lagt for de amerikanske griseproducenter.

Omkostning pr. produceret smågris

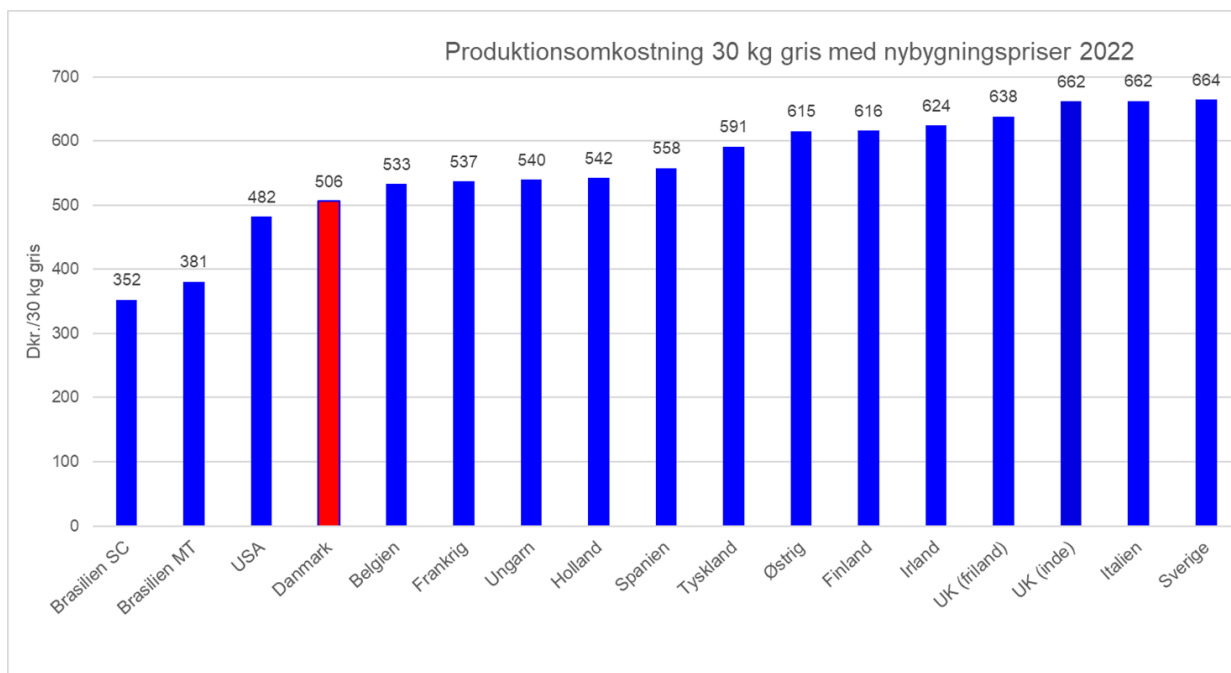
Produktionsomkostninger pr. 30 kg gris, blev i 2022 i nybygningspriser ca. 506 kr./30 kg smågris solgt i Danmark. For gennemsnits smågriseproducenten kan der med historiske byggepriser i InterPIG-modellen trækkes ca. -22 kr./30 kg smågris solgt. Hermed ville omkostningen blive ca. 484 kr./30 kg smågris.

Dette kan holdes op mod danske driftsgrensresultater fra 2022 som omregnet til pr. solgt smågris ved 30 kg. Her viser produktionsomkostninger pr. solgt smågris sig at være 478 kr./30 kg gris i DK i 2022 ifølge SEGES' regnskabsdatabase. Dette er med et gennemsnit for besætninger under 750 årssøer på 497 kr./30 kg gris solgt og 466 kr./30 kg solgt smågris for dem over 750 årssøer.

Konkurrencesammenligningen for smågrise i InterPIG bliver med nybygningspriser, da det er det som er fremtiden, om end det ikke er nationale gennemsnitsfremstillingspriser. I 2022 kunne der med nybygningspriser forventes en pris på 506 kr./30 gris i Danmark mod 591 kr./30 kg gris solgt i Tyskland eller en dansk konkurrencefordel på 85 kr./30 kg smågris.

Holland og Spanien ligger på 542 kr. og 558 kr./30 kg gris i 2022, også et stykke over Danmark.

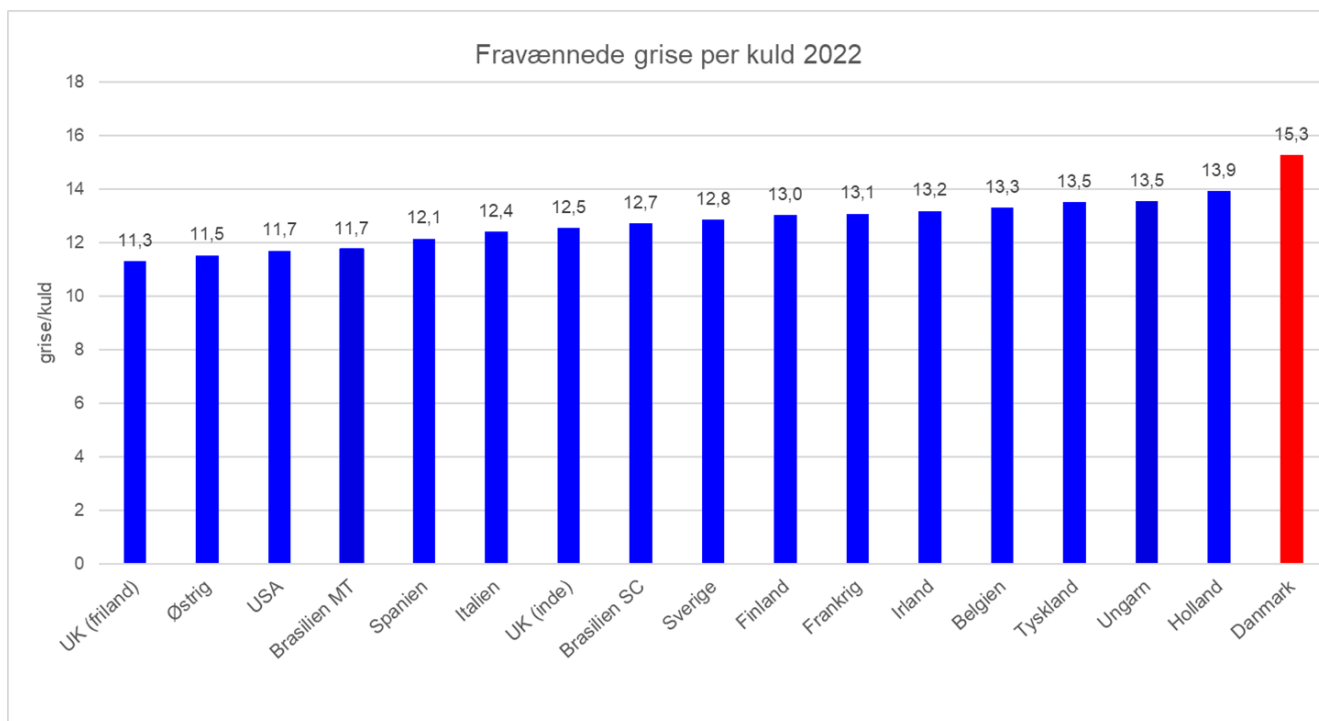
Den spanske omsætningsvægt fra smågrise til slagtegrisestald var 18,4 kg, det vil sige omkostningen ved 30 kg er meget afhængig af, hvor god den økonomiske standardiseringsomkostningsformel fra reel afgangsvægt til en standardisering til 30 kg er. Jo mere afgangsvægten afviger fra 30 kg, desto mere usikker bliver produktionsomkostningssammenligningen ved 30 kg.

Figur 12. Produktionsomkostningen for en 30 kgs gris i 2022 ved nybygningspriser. I allerede eksisterende anlæg i Danmark er produktionsomkostningen lavere

Effektivitet i soholdet

Danmark fik igen i 2022 den absolutte topplacering med hensyn til antal fravænnede grise pr. kuld. I 2022 blev der fravænnat 15,3 grise pr. kuld i Danmark. Dette var en fremgang på 0,1 gris/kuld i forhold til året før. I Holland blev der fravænnat 1,4 grise/kuld færre end i Danmark.

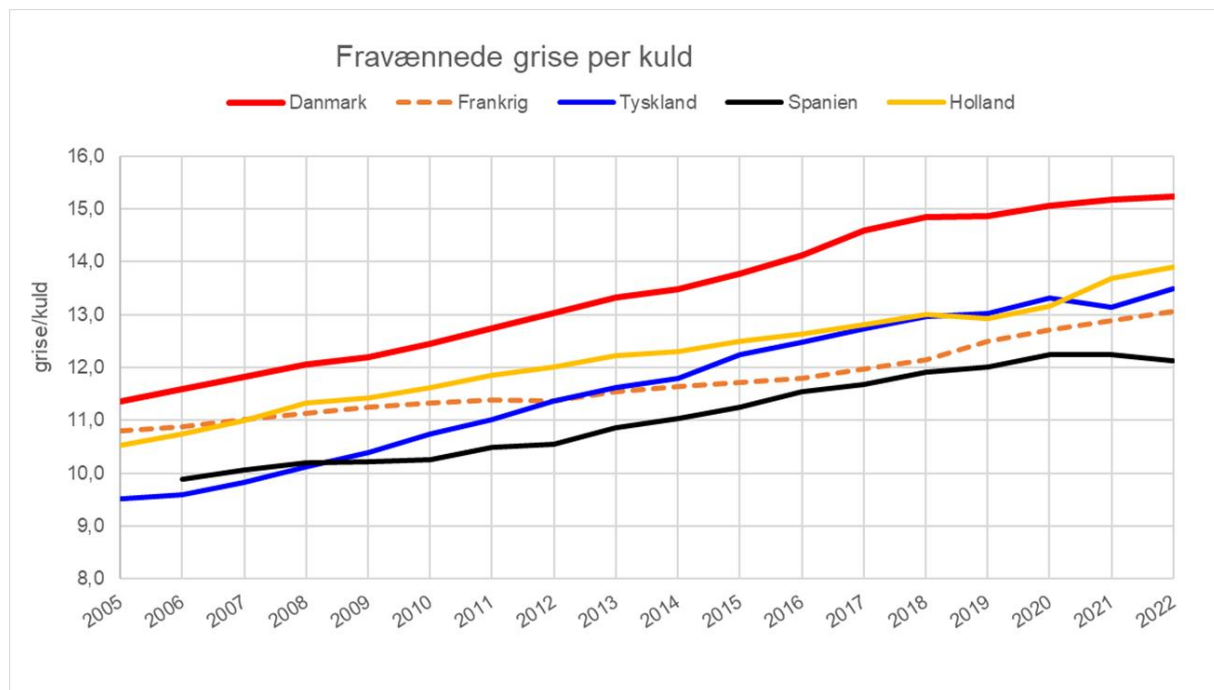

Figur 13. Fravænnede grise pr. kuld (Kilde: InterPIG)

Som tidsserien i figur 14 viser, har der været fremgang i antal fravænnede pr. kuld i alle lande over tid, bortset fra Spanien. Kurven for Danmark er dog begyndt at flade lidt ud, hvormed lande som Frankrig

og Holland haler ind. Tyskland tog et lille dyk i 2021, men går op igen i 2022. Det bemærkes at Spanien er i tilbagegang.

En PRRS-variant som kaldes Rosalia er på 3. år spredt ud over hele den spanske griseproduktion, og det har betydning for Spaniens konkurrencekraft.

Figur 14. Fravænnede grise pr. kuld 2005-2022 (Kilde: InterPIG)

Tabel 5 viser andre øvrige effektivitetstal. Det er værd at bemærke, at kuld pr. årssø er lavere i Sverige og Danmark end i andre lande. Søerne i Sverige og Danmark har en længere diegivningsperiode end i andre lande, og det koster i kuld pr. årssø. Sverige har et lovkrav om mindst 28 dages fravænningsalder, dog må 10 % være under 26 dage, mens resten af EU, inklusiv Danmark, har et lovkrav om minimum 21 dages fravænningsalder under forudsætning af, at de fravænnede grise flyttes til specialiserede stalde der tømmes, renses og desinficeres grundigt inden anbringelsen af en ny gruppe. Hvis dette ikke er tilfældet, er lovkravet i Danmark også mindst 28 dages fravænningsalder.

Tabel 5. 2022-tal for effektivitet i soholdet. (Kilde: InterPIG)

Land	Frav. grise pr. årsso	Fravænnede pr. kuld	Kuld pr. årsso	Laktationsperiode	Spildfoderdage pr. kuld	Fravænningsvægt i kg
Østrig	26,40	11,51	2,29	27,20	17,00	7,50
Belgien	31,36	13,29	2,36	23,30	16,40	6,90
Brasilien MT	28,42	11,74	2,42	22,00	13,80	6,00
Brasilien SC	29,71	12,70	2,34	28,70	12,20	7,40
Danmark	34,14	15,25	2,24	31,00	15,00	6,30
Danmark33	36,87	16,17	2,28	30,30	12,80	6,20
Finland	29,54	13,01	2,27	31,50	14,30	7,50
Frankrig	30,38	13,06	2,33	24,00	18,00	6,50
Frankrig33	32,85	13,83	2,37	23,00	15,70	6,40
Tyskland	31,17	13,49	2,31	24,50	18,50	6,80
UK (inde)	27,65	12,53	2,21	26,90	23,40	7,30
UK (friland)	25,12	11,28	2,23	27,40	21,40	7,30
Ungarn	31,38	13,53	2,32	28,00	14,30	7,00
Irland	29,49	13,17	2,24	31,00	15,90	7,20
Italien	29,72	12,39	2,40	28,00	9,10	7,00
Holland	32,47	13,90	2,34	27,10	13,50	7,20
Spanien	27,22	12,12	2,25	24,70	22,80	6,00
Sverige	28,64	12,84	2,23	32,60	14,60	9,40
USA	27,81	11,68	2,38	22,00	16,40	6,20

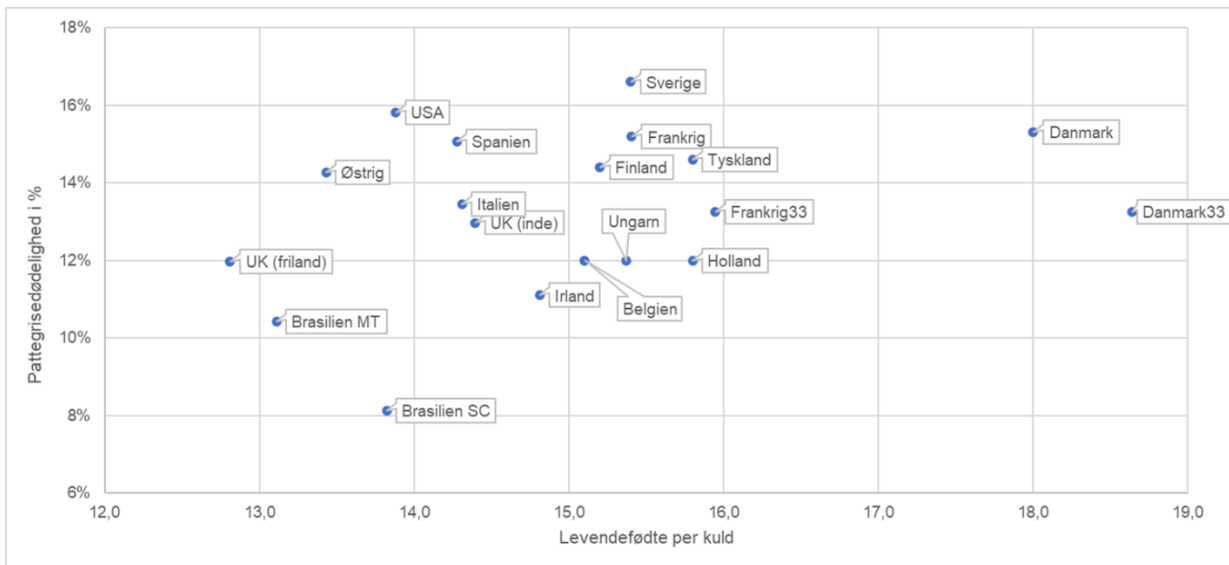
Tabel 6. Oplysninger om soholdet i 2022. Totalpattegrisedødelighed kan ikke beregnes i alle lande, fordi de ikke oplyser dødfødte pr. kuld, derfor vises pattegrisedødelighed på levendefødte

Land	Årlig so-udskiftning i %	1. lægs- Procent	Solgte smågrise / årsso	Solgte slagtesvin / årsso	Sodødelighed, %	Pattegrisedødelighed i %
Østrig	36,9	16,1	25,3	24,9	3,2	14,3
Belgien	44,8	19,0	29,9	29,0	6,8	12,0
Brasilien MT	45,0	18,6	27,9	27,2	6,0	10,4
Brasilien SC	45,0	19,2	28,9	28,3	6,0	8,1
Danmark	53,7	24,0	32,7	31,5	14,5	15,3
Danmark33	51,3	22,5	35,7	34,5	12,6	13,3
Finland	45,0	19,8	28,9	28,1	6,0	14,4
Frankrig	46,9	20,2	29,5	28,4	6,6	15,2
Frankrig33	48,1	20,2	32,0	31,0	6,0	13,3
Tyskland	38,9	16,8	30,4	29,6	7,0	14,6
UK (inde)	53,8	24,4	26,5	25,4	8,0	13,0
UK (friland)	51,9	23,3	24,1	23,1	5,7	12,0
Ungarn	40,7	17,6	30,8	29,7	8,0	12,0
Irland	59,7	26,7	28,5	27,7	7,5	11,1
Italien	40,0	16,7	28,2	27,5	2,7	13,5
Holland	43,0	18,4	31,7	30,9	7,0	12,0
Spanien	43,4	19,3	25,1	23,7	14,1	15,1
Sverige	57,0	25,6	28,1	27,6	11,3	16,6
USA	42,3	17,8	26,6	25,3	14,5	15,8

De fleste lande er registreringsmæssigt noget efter Danmark på nogle punkter fx sodødelighed. Sammenligninger med hensyn til sodødelighed skal derfor tages med et vist forbehold. For UK og Holland vides med sikkerhed, at det er data fra E-kontrol.

Næste figur viser levendefødte pr. kuld ud af x-aksen og pattegrisedødelighed ud af y-aksen i 2022:

- De bedste 33 % sorteret efter fravænnede grise pr. årssø (Frankrig33 og Danmark33), får flere levendefødte pr. kuld, og har samtidigt en lavere pattegrisedødelighed
- Øget krav om fravænningsalder og krav om løsdrift i farestalden kan også påvirke niveauet, og kan være årsagen til, at Sverige ligger højt på pattegrise
- Spanien ligger højere end tidligere i pattegrisedødelighed, mens en aggressiv PRRS-variant har hærget siden 2020 i Spanien.

Figur 15. Levendefødte grise pr. kuld og pattegrisedødelighed levendefødte grise. Kilde: InterPIG

Smågriseholdet

Tabel 7 viser data vedrørende smågriseproduktionen i de enkelte lande. Bemærk bl.a. den relativt mindre afgangsvægt fra smågriseholdet i fx Spanien. Det er formentlig mere kutyme og traditionelle handelsmønstre, der dikterer, hvilken "omsætningsvægt på smågrise" markedet vil have.

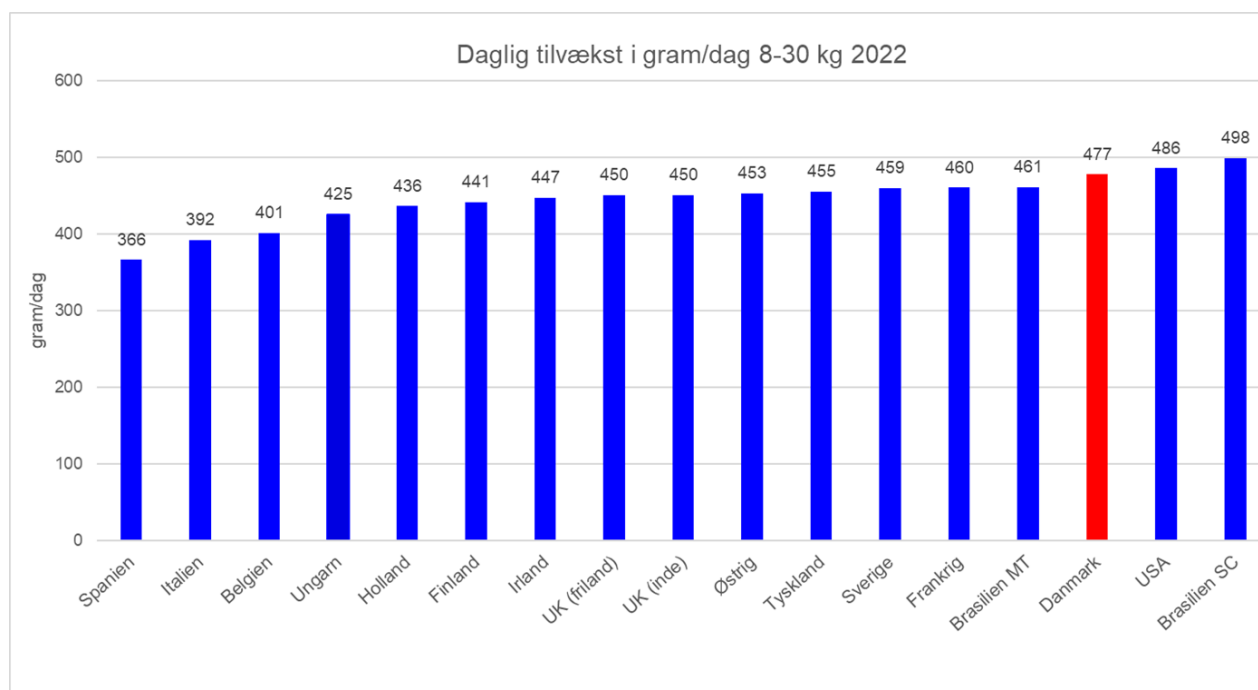
I Spanien er smågriseholdet baseret på en 18 kg levende vægt med prisreguleringer på +/- 0,75 euro/kg. I USA skifter grisene fra smågrise til slagtegrise ved ca. 24 kg.

Tabel 7. Smågrisedata for 2022 (Kilde: InterPIG)

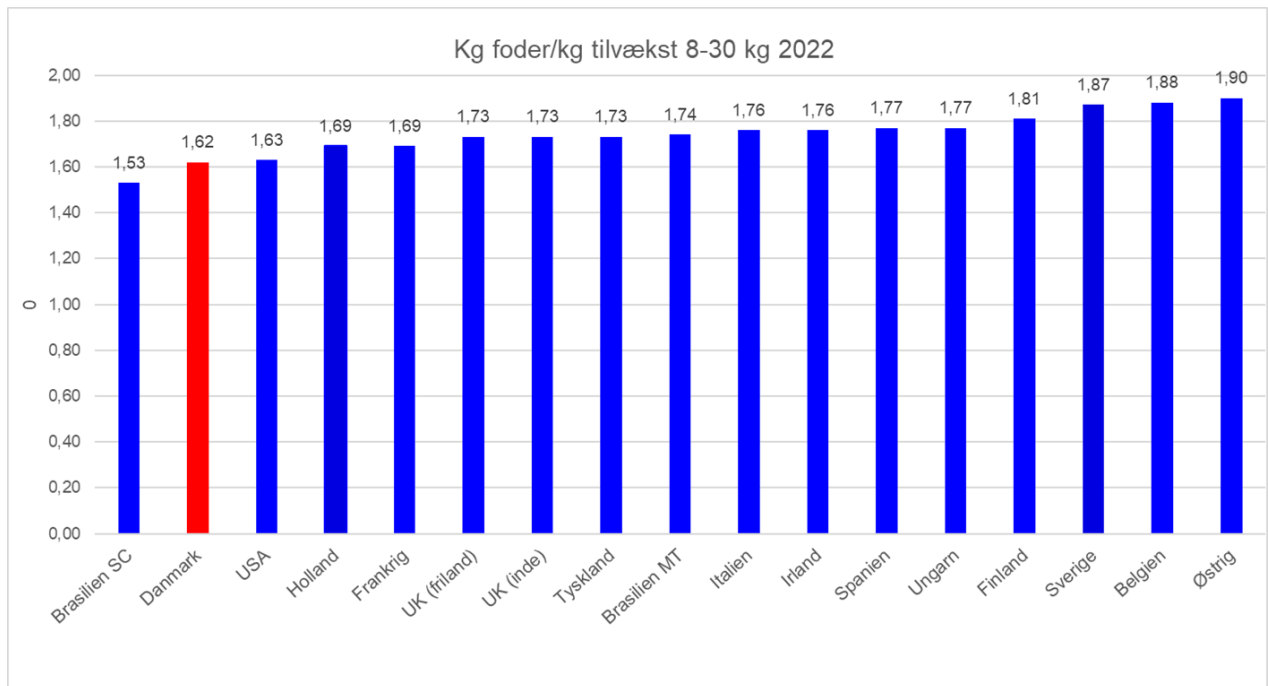
Land	Indsættelsesvægt, kg	Afgangsvægt, kg	Dødelighed, %	Daglig tilvækst, gram	Kg foder/kg Tilvækst
Østrig	7,5	32,5	4,1	460	1,92
Belgien	6,9	24,0	4,5	355	1,80
Brasilien MT	6,0	28,0	1,8	420	1,70
Brasilien SC	7,4	27,6	2,7	474	1,50
Danmark	6,3	31,0	4,3	458	1,61
Danmark33	6,2	31,2	3,3	498	1,53
Finland	7,5	33,8	2,2	455	1,85
Frankrig	6,5	29,2	2,9	435	1,66
Frankrig33	6,4	29,1	2,6	436	1,64
Tyskland	6,8	31,0	2,5	444	1,73
UK (inde)	7,3	41,2	4,1	498	1,84
UK (friland)	7,3	41,2	4,1	498	1,84
Ungarn	7,0	20,1	1,9	352	1,65
Irland	7,2	38,4	3,3	480	1,84
Italien	7,0	30,0	5,0	380	1,75
Holland	7,2	25,9	2,5	401	1,64
Spanien	6,0	18,4	7,9	282	1,62
Sverige	9,4	32,3	2,0	490	1,91
USA	6,2	24,3	4,3	421	1,55

Som nævnt varierer fravænnings- og indsættelsesvægten meget landene imellem. Den standardiserede tilvækst fra 8-30 kg og foderforbrug pr. kg tilvækst vises derfor i figur 16 og 17.

For daglig tilvækst 8-30 kg ligger Danmark tredjebedst med 477 gram/dag kun overgået af USA og Brasilien SC med 486 gram/dag og 498 gram/dag.

Figur 16. Standardiseret daglig tilvækst fra 8-30 kg i smågriseholdet (Kilde: InterPIG)

Der er en meget lille forskel på kg foder pr. kg tilvækst imellem de enkelte lande. I fodereffektivitet fra 8-30 kg lå Danmark nr. 2 med 1,62 kg/foder pr. kg tilvækst, og kun overgået af Brasilien SC.

Figur 17. Kg foder/kg tilvækst i smågrisestalden (Kilde: InterPIG)

Figur 17 skal ses som vejledende, da energiindholdet i smågriseføderet kan variere.

At Brasilien SC overgik Danmark i effektivitetstallene for smågrisene, er måske en konsekvens af brugen af antibiotiske væksthjælpemidler, men måske også brugen af bedre, men dyrere smågriseføder.

Slagtegriseholdet

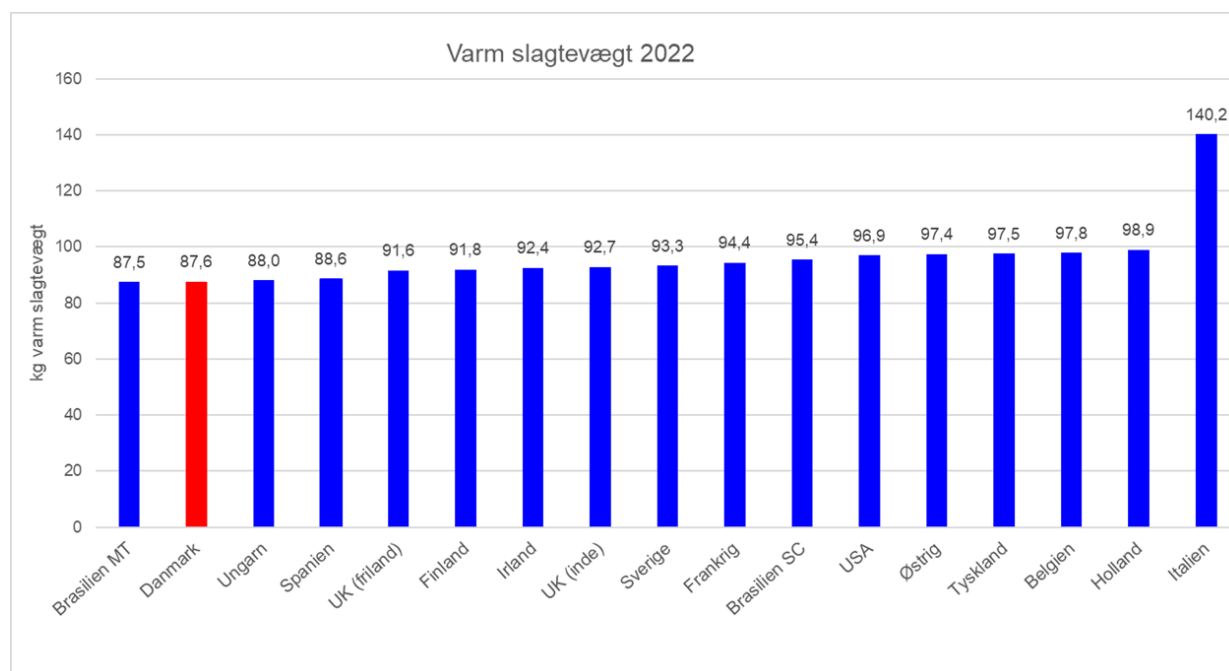
Af tabel 8 fremgår data fra de enkelte InterPIG-lande i 2022.

Tabel 8. Slagtegrisedata for 2022 (Kilde: InterPIG)

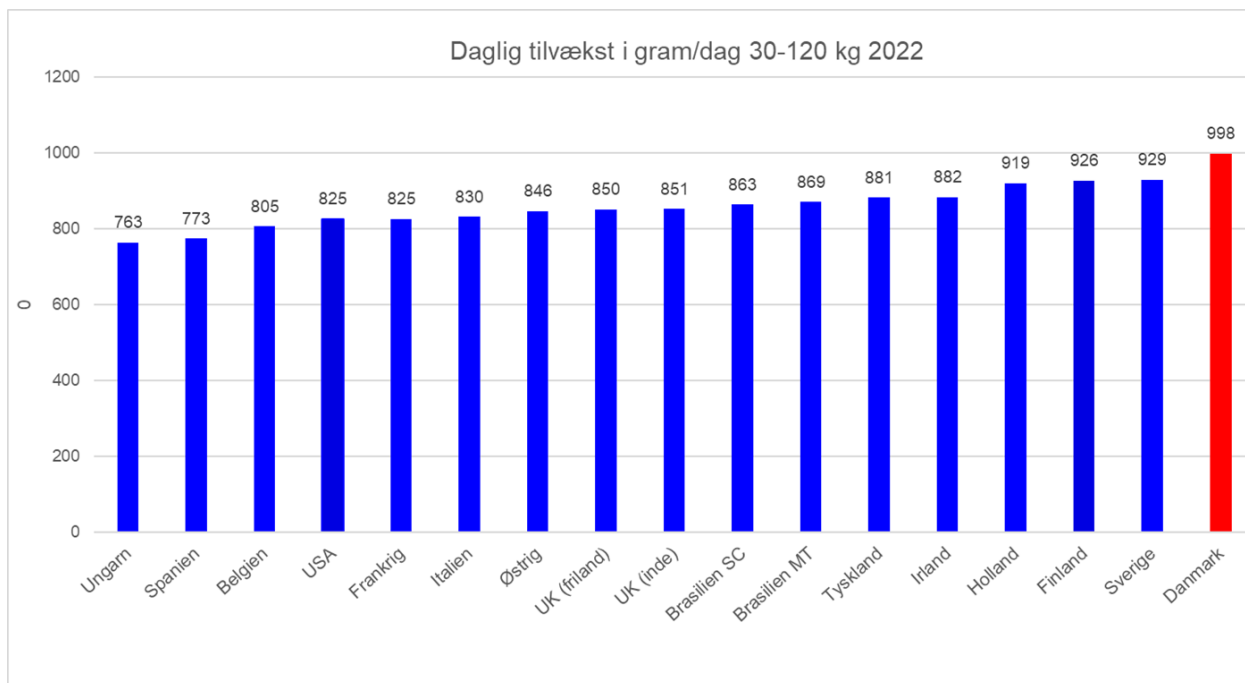
Land	Indsættelsesvægt, kg	Levende vægt i kg	Daglig tilvækst, gram	Kg foder/kg tilvækst	Døde, %	Foderdage pr. solgt gris
Østrig	32,5	121,8	829	2,87	1,8	107,7
Belgien	24,0	117,3	730	2,75	3,3	127,8
Brasilien MT	28,0	115,0	900	2,40	2,5	96,7
Brasilien SC	27,6	126,4	900	2,34	2,0	109,8
Danmark	31,0	114,8	1040	2,52	3,5	80,5
Danmark33	31,2	115,9	1099	2,43	3,3	77,1
Finland	33,8	120,8	980	2,70	2,7	88,8
Frankrig	29,2	120,3	823	2,70	3,6	110,7
Frankrig33	29,1	120,8	831	2,65	3,0	110,3
Tyskland	31,0	124,0	880	2,80	2,6	105,7
UK (inde)	41,2	119,2	885	2,74	4,2	88,1
UK (friland)	41,2	117,7	885	2,74	4,2	86,5
Ungarn	20,1	109,0	705	2,91	3,5	126,1
Irland	38,4	118,4	909	2,69	3,0	88,0
Italien	30,0	171,0	700	3,74	2,7	201,4
Holland	25,9	124,5	891	2,54	2,3	110,7
Spanien	18,4	115,5	753	2,43	5,5	129,0
Sverige	32,3	125,0	1001	2,78	1,7	92,6
USA	24,3	130,1	862	2,79	5,0	122,8

Slagtevægten i Irland, UK, Danmark og Spanien var noget lavere end i de andre lande, men forskellen mellem landene er blevet mindre over årene.

Figur 18. Varm slagtevægt i 2022 (Kilde: InterPIG)

Slagtevægten har en relativ stor betydning for produktionsomkostning pr. kg slagtevægt, fordi smågriseomkostningen kan fordeles ud på flere kg. Omvendt giver en høj slagtevægt lavere kødprocent og et højere foderforbrug pr. kg tilvækst. Målt på standardiseret daglig tilvækst ligger

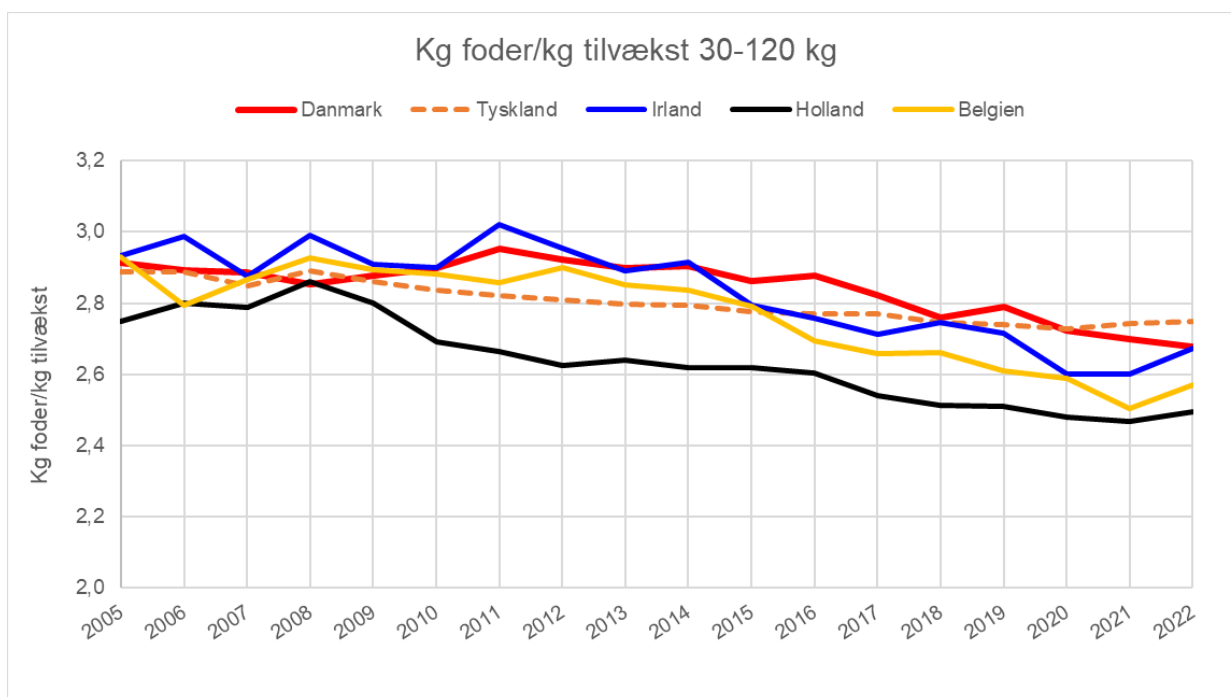
Danmark nr. 1 efterfulgt af Sverige og Finland. Her har valg af ornerace stor betydning. Duroc, som bruges i Danmark, har højere daglig tilvækst end fx Pietrain-orner, et lavere foderforbrug pr. kg tilvækst, men også en lavere kødprocent. Samlet set er der ingen tvivl om at slagtegrise med Duroc, som afsættes til danske slagterier og med danske afregningsregler, giver den bedste økonomi for danske slagtegriseproducenter.

Figur 19. Standardiseret daglig tilvækst fra 30-120 kg levende vægt i 2022 (Kilde: InterPIG)

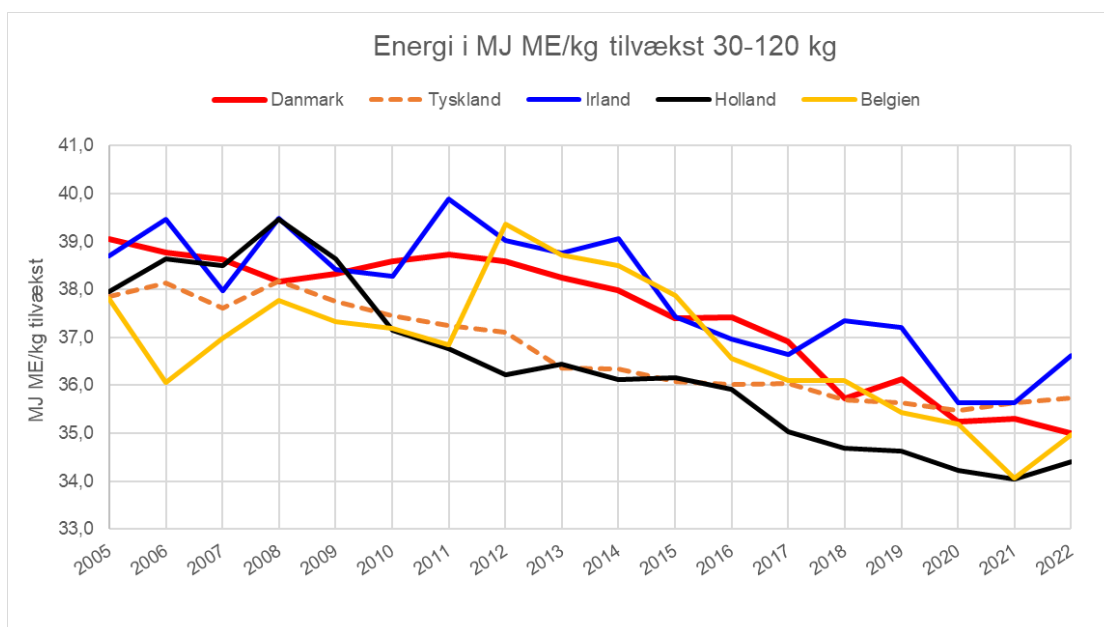
Benchmarking af foderforbrug pr. kg tilvækst er besværligt, da energiindholdet, som følge af forskelle i foderinput og veksler - og det skal i øvrigt også omregnes fra et nationalt system til et fælles energivurderingssystem. Energieniveauet i foderet kendes heller ikke særligt præcist år for år i andre lande. Alle disse faktorer gør, at god benchmarking af fodereffektivitet bliver meget vanskelig.

I figur 19 er udvalgte landes udvikling i fodereffektivitet siden 2005 vist som standardiseret kg foder pr. kg tilvækst, men standardiseret så indsættelsesvægt og afgangsvægt er ens. Levende oplyst afgangsvægt er genberegnet via varm slagtevægt ganget med 1,27 for alle lande. I dag vides det, at slagtesvindet afhænger af såvel grisens vægt som grisens race. De kødfyldte racer, fx Pietrain, har et mindre slagtesvind end fx Duroc.

Figur 20. Udvikling i foderforbrug i kg foder pr. kg tilvækst fra 30-120 kg levende vægt. Kilde: InterPIG

Der er store udfordringer i en international benchmarking, hvis der også skal korrigeres for energiindhold pr. kg foder. Landene har forskellige fodervurderingssystemer. I InterPIG er data-standarden "metabolisk energi pr. kg foder" om end med nogen usikkerhed. Omregnet til metabolisk energi ser fodereffektivitetsudviklingen ud som vist i figur 21. Der er hop i nogle landes kurve, men generelt er tendensen, at alle lande har forbedret deres foderudnyttelse.

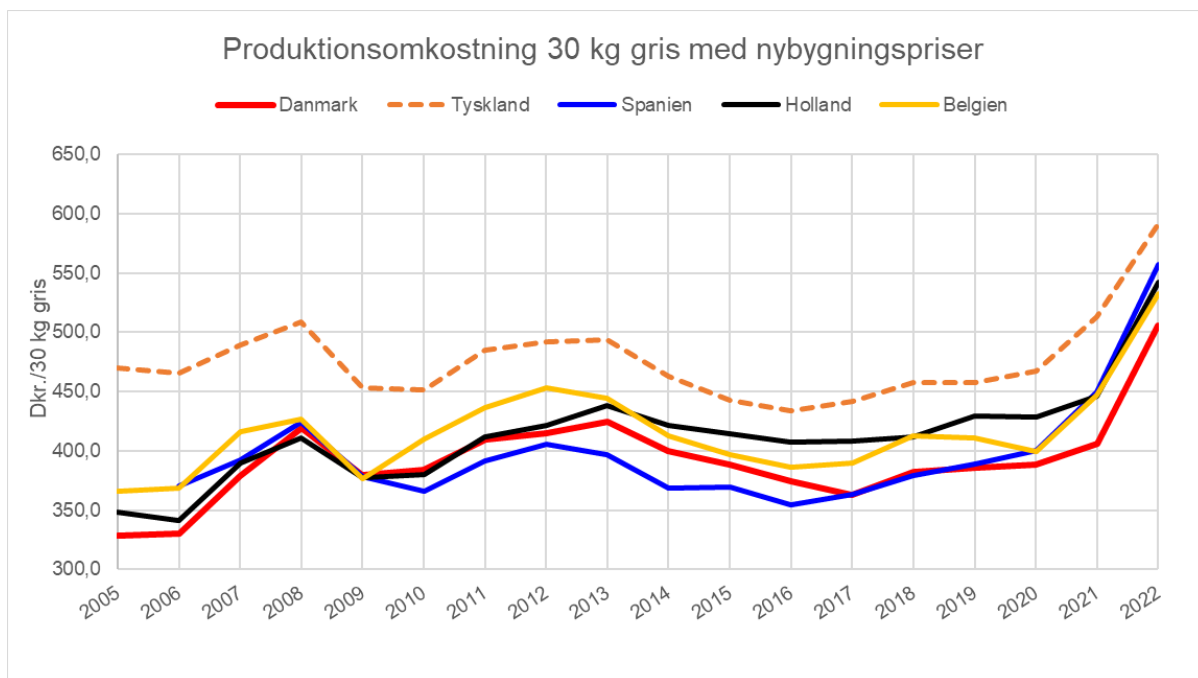

Figur 21. Effektivitet i foderfremgang fra 30-120 kg, når der korrigeres for oplyst energi i foderet

Konkurrenceevneanalyser - smågrise

Trenden indenfor produktionsomkostninger for smågrise er, at Danmark og Spanien har fulgtes ad indtil 2019. I 2022 kunne Danmark lave en 30 kgs gris til 506 kr., mens det i Spanien kostede 558 kr. at producere en 30 kgs gris. En af årsagerne til spansk tilbagegang udover foderpriser er, at en muteret PRRS-virus kaldet Rosalia har spredt sig godt og grundigt over hele spansk griseproduktion

fra 2020-2022. Alene i 2022, oplevede spanierne en stigning på 2,6 %-point i deres smågrisedødelighed svarende til en procentstigning på hele 48,2 %. Og dette er gennemsnitstal.

Figur 22. Tidsserieanalyse for produktionsomkostning for 30 kgs grise i udvalgte EU-InterPIG-lande fra 2005-2022

I %-point er dødeligheden fra fødsel til slagting steget med ca. 5 %-point fra 2020-2022 i Spanien. At PRRS kan mutere og lave en ny virusvariant som koster, er en af årsagerne/begrundelserne for den nye danske PRRS-reduktionsplan, som udover at reducerer PRRS i Danmark meget, også giver bedre mulighed for at overvåge PRRS i Danmark.

Tablet 9. Udvikling pattegrisedødelighed i Spanien 2021-2022. (Kilde InterPIG og egne beregninger)

	Fra 2021-2022 nominal marginal ændring i %-point	% stigning 2021/2022
Pattegrisedødelighed	0,6%	4,1%
Smågrisedødelighed	2,6%	48,2%
Slagtegrisedødelighed	1,1%	26,6%

Nye lovkrav i Tyskland om løsdrift i farestalden gør at produktionsomkostninger ved nybyggeri af sostalde i Tyskland alt andet lige også bliver relativt dyrere i Tyskland end i Danmark. Ifølge InterPIG-nybygningsprismodel bliver det ca. 85 kr./30 kgs gris dyrere at have smågriseproduktionen i Tyskland end Danmark. Udover dette forventes der en højere marginal pattegrisedødelighed ved løsdrift i farestalden, hvilket vil også vil betyde noget for produktionsomkostningerne.

Baseret på salg til den tyske markedsnotering VEZG, omregnet til 30 kg, var der et tab på 127 kr. pr. smågris ved nybyggeri, og ca. 120 kr./30 kg smågris for gennemsnitsproducenten ved at producere smågrise i Danmark.

Hvis en dansk fuldlinjeproducent indsatte markedsprisen på smågrise i sin slagtegris driftgrenskalkule, ville smågriseomkostningen i slagtegrise-stalden blive reduceret med ca. -120 kr./gris. Det samlede tab for en fuldlinje-gris var 1,12 kr./kg slagtekrop*87,6 kg slagtekrop eller ca. 98 kr. /gris. Netto kunne en slagtegrise-stald i Danmark med markedspriser på smågrise vise et positivt resultat på ca. 22 kr./slagtegris.

Hele tabet for en dansk fuldlinjeproducent i DK, kunne altså ligge i smågriseproduktionen i 2022, hvis man solgte sine egne smågrise til markedsnotering i egne slagtegrise-stalde.

Tabel 10. Gennemsnitlige markedsnoteringer i Tyskland og Danmark og den beregnede smågrisenotering 2022-2013

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Gns 2022- 2013
Tysk VEZG tidligere Nord-West-notering 30 kg, kr./gris	424	391	318	382	447	329	451	410	290	379	382
SPF PRRS-negativ, kr./gris	433	390	318	377	474	337	462	428	307	362	389
Beregnet smågrisenotering ved 30 kgs smågris + 9 kr./gris i tillæg	407	386	348	380	411	334	431	475	403	407	398

Pauschal satser i Tyskland

I Tyskland kan producenterne vælge Pauschal-moms [4], hvilket groft kan oversættes til momsafregning på slump. De producenter, som benytter Pauschal-momssystemet, laver nemlig ikke momsregnskab. De betaler indgående moms efter tyske regler, det vil sige 7 % på fødevarer, herunder foder og smågrise, og 19 % moms på alt andet, mod at de selv må lægge en special moms på varen ved salg, som de selv beholder. Som det tidligere er beskrevet i fx Notat nr. 1219 "Konkurrencen om de danske smågrise", er der ca. 80 % af de tyske slagtegrise, som bliver leveret under Pauschal-ordningen. Pauschal-momssatsen, også kaldet gennemsnitsmomssatsen i Tyskland, var til den 1. januar 2022 på 10,7 %. Fremover bliver gennemsnitsmomssatsen - beregnet årligt - baseret på gennemsnittet mellem udgående og indgående moms i landbrug med regelmoms.

En af årsagerne til denne udvikling er, at EU har været efter Tyskland, da ordningen har vist sig at være for gunstig, og kan ses som skjult statsstøtte. For nogle driftsgrene i det tyske landbrug har det været en stor fordel at benytte Pauschal-ordningen. Satserne kan ses i tabel 11. Forventningen er at satsen falder yderligere til 8,4 % i 2024 fra 9 % i 2023.

Tabel 11. Tyske Pauschal-satser i % ændres nu årligt. Forslaget for 2024 som endnu ikke er vedtaget siger 8,4% i forslag

	Til og med 2021	2022	2023	2024
Pauschal-momssats	10,7	9,5	9	(8,4)
Fødevareroms	7	7	7	7
Anden moms	19	19	19	19

I 2022 blev der afregnet 13,33 kr./kg i Tyskland, med 9,5 % i Pauschal-momssats fik producenten 14,6 kr./kg slagtekrop, til at dække manglende momsrefusion på input i produktionen herunder også moms på byggeri og inventar. I 2023 til og med uge 40, mener LF ugestatistik, at tyske producenter har fået 17,16 kr./kg fra slagterierne i Tyskland. Med 9 % i Pauschal-momssats får de således 18,7 eller hele 1,54 kr./kg slagtekrop mere end de officielle afregningspriser.

Pauschal-systemet viser endnu engang sin styrke i Tyskland for at have nok slagtegrise til de tyske slagterier, også selvom tyskerne nu pga. EU-overvågning af systemet, er nødt til at lave nye satser hvert år. EU-indblanding/overvågning af systemet efter klage fra mange EU-lande over ordningen, har dog medført, at Pauschal-satserne ikke er stationære som tidligere men baseret på et 3-årigt landbrugsinput.

For griseproduktion i Tyskland er det kun slagtegrisedriftsgrenen som har stor glæde af ordningen (i slutningen af en værdikæde). Der er næsten ingen gevinster ved at være på ordningen for smågriseproducenter.

Udvikling fra ultimo 2022 i griseproduktion

EU's sobestand var ultimo 2022 faldet med -4,3 % i forhold til ultimo 2021, og med 8,2 % siden ultimo 2020. 2022 tog hårdt på den danske sobestand, som faldt fra 1,02 mio. årssøer til 0,92 mio. årssøer, svarende til et fald på ca. 10 % på et år. Tilbagegangen startede tidligere i Polen og Tyskland. Der er på bare 2 år forsvundet 17 % af de tyske søer og ifølge EU 28,7 % af de polske søer.

Spansk griseproduktion havde stort set uændret sobestand.

Som allerede vist var 2022 et økonomisk dårligt år som smågriseproducent. Hvis man ser på markedspriser i 2023, er det hele vendt på hovedet, der er nu en kæmpe efterspørgsel efter smågrise, og flere end ellers er gået til eksport.

En UK-tælling viser et fald i sobestanden fra juni 2021 til juni 2022 på 14 %.

De økonomiske resultater fra Holland viser sig ikke i deres sotællinger.

Tabel 12. Udvikling årssøer i EU27 og udvalgte lande

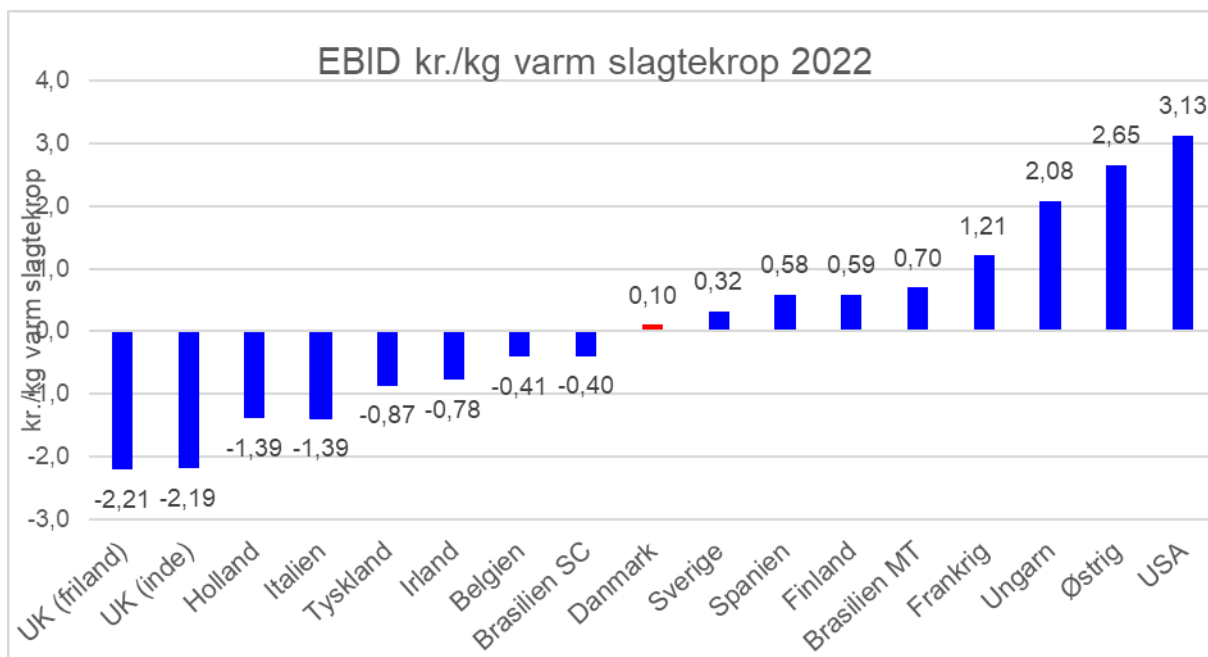
	2021 årssøer	2022 årssøer	2022/2020	2022/2021
EU27	9,47	9,06	-8,2%	-4,3%
Danmark	1,02	0,92	-11,5%	-10,3%
Tyskland	1,39	1,24	-17,1%	-10,6%
Belgien	0,35	0,33	-7,5%	-5,3%
Frankrig	0,82	0,77	-12,5%	-6,0%
Spanien	2,33	2,32	0,0%	-0,4%
Holland	0,77	0,74	-3,9%	-3,1%
Polen	0,61	0,55	-28,7%	-11,0%

Reduktioner kan ses i forhold til EBID. Når en sobestand reduceres så kraftigt på 1-2 år, så er økonomien virkelig dårlig i griseproduktionen.

Figur 23 viser EBID på ca. -2,2 kr./kg slagtekrop i UK før renter og afskrivninger på staldanlæg og et tab på -1,39 kr./kg i Holland. Hvis EBID < 0, så burde der i teorien slet ikke sættes grise i staldene. Det er vigtigt at huske spredningen i de økonomiske nøgletal. EBID = 0, så ville dette gælde for 50 % af et lands griseproducenter, at de har negativ EBID.

Dansk griseproduktion havde et EBID på 0,1 kr./kg. Hovedtabet lå i smågriseproduktionen og slagtinger faldt da også kun ca. 3,7 % i DK fra 2021 til 2022.

Der er set store reduktioner i UKs grisebestand, men Hollands soantal kun falder med 3,1 %.

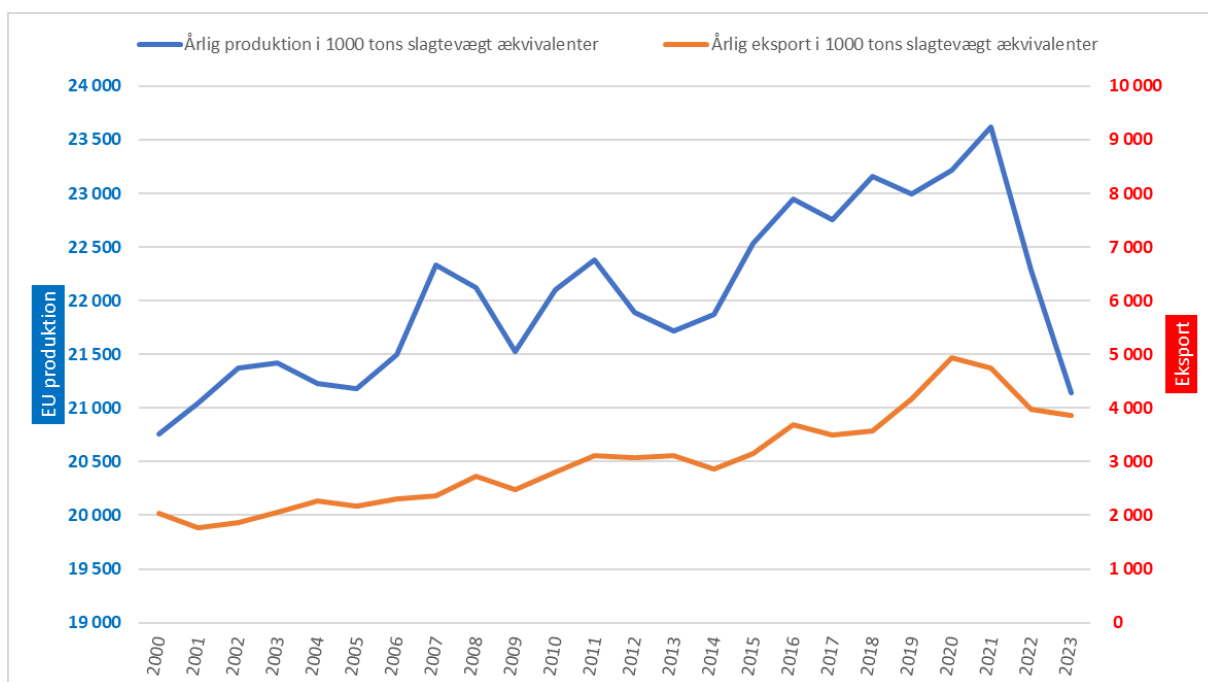

Figur 23. EBID pr. kilde slagtekrop (resultat før renter og afskrivninger)

Der er politiske forslag i Holland om at reducere griseproduktion med 30 % frem mod 2030.

Forventningen er en skrotningsordning mod økonomisk kompensation for ikke-afskrevne bygninger og inventar, hvori der er griseproduktion. Så hvor hollandsk griseproduktion ud fra egne økonomiske tal, vil falde helt af sig selv (i hvert fald midlertidigt med tomme stalde), bidrager disse forhåbninger til at hollandske griseproducenter måske ikke stopper deres griseproduktion.

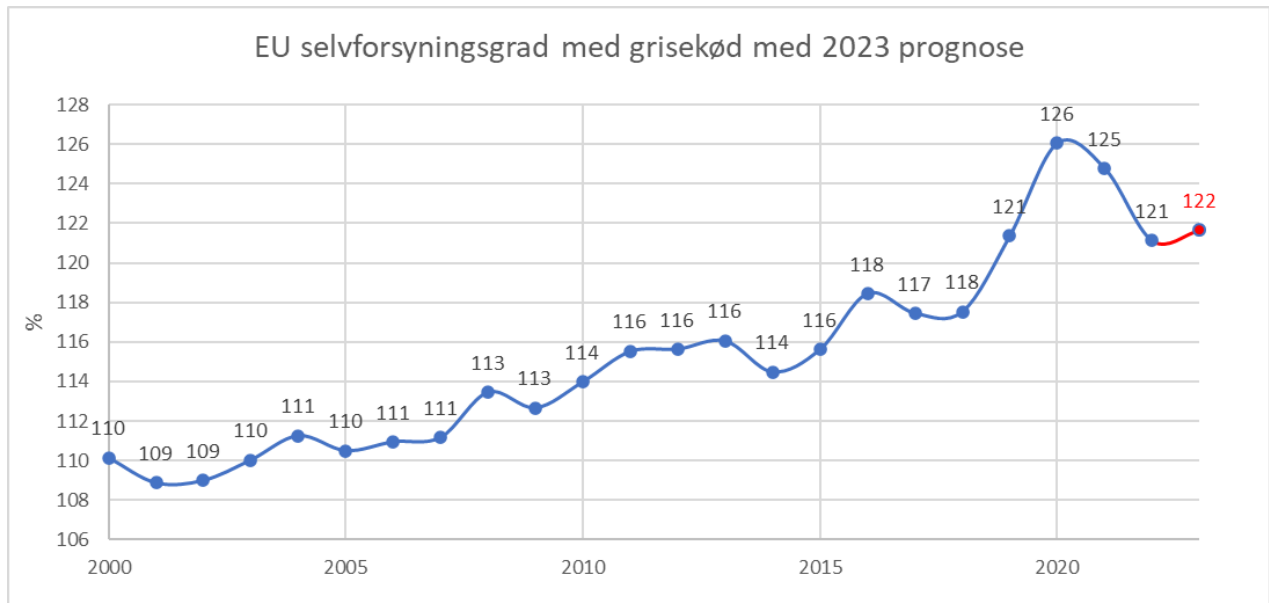
Figur 24 viser det store fald der er for EU-produktion af grisekød i 1000 ton slagtevægt ækvivalenter.

Figur 24. EU-produktion af grisekød samt eksport i 1000 ton slagtevægt ækvivalenter. 2023-tal er en prognose (Kilde: EU)

EU's samlede griseproduktion falder nu brat efter mange gode år, hvor eksporten til Kina har været høj og til en god pris.

Udviklingen i EU's selvforsyningsgrad af grisekød er vokset fra 117-118 % i 2017-2018 til 126 % i 2020. I 2022 var selvforsyningsgraden faldet til 121. Den forventes at stige lidt i 2023, men bag denne prognose ligger at forbruget af grisekød forventes at falde.

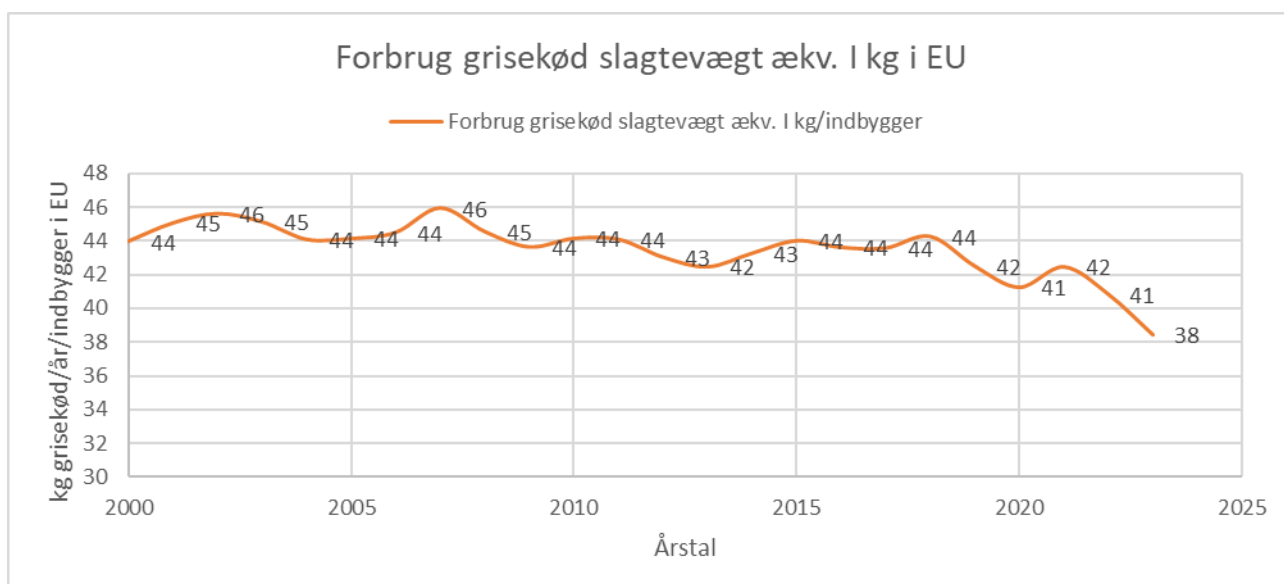

Figur 25. Udviklingen i EU's selvforsyningsgrad af grisekød 2023 er prognose. Tallet minus 100 angiver den procentvise andel af produktionen, som nettoeksporteres ud af EU (Kilde: EU)

En af årsagerne til stigningen i EU's selvforsyningsgrad fra 2022 til 2023 er en forventning om faldende grisekødsforbrug pr. indbygger - som figur 26 viser.

EU-beregningerne baserer sig på produktion, men også importeret og eksporteret grisekød. Specielt forarbejdet grisekød til videresalg, er svær ud fra handelsstatistik at omregne til slagtevægt ækvivalenter. Det er muligt at forbruget falder så meget med den klimadagsorden, som der er i øjeblikket samt et højt inflationspres, men faldet i forbrug pr. indbygger i EU ser lavt ud i 2023-prognosen.

Figur 26. Forbrug af grisekød pr. indbygger i EU. EU og egne beregninger til grisekødsækvivalenter. 2023-prognose. (Kilde: EU)

Lovgivningsændringer og andet om dyrevelfærd

Fra 2024 indfører Finland krav om løsgående diegivende søer ved nybyggeri. Der er intet krav om, at eksisterende farestalde skal laves om til de nye krav inden for en periode.

Østrig har lovgivning om løsgående diegivende søer i nye stalde, men de har bygget ret små løsdriftsarealer på kun 5,5 kvm i lovkrav.

I Tyskland er lovkravet 6,5 kvm/aresti ved løsdrift i farestalden. Da man skal gå udover national lovgivning for at måtte give støtte til landbrugsbyggeri, gives der i Tyskland kun tilskud til nye løsdriftsarealer, hvis de $\geq 7,5$ kvm. Uden at kunne gå i detaljer her, så gives nogle tilskud i Tyskland "marginalt", dvs. det er ikke konkurrenceforvridende.

Hele den store tyske skatteyderbetalte dyrevelfærdspakke via Bocher-Kommissionen er gået meget i stå. Da skattemidlerne skulle findes, fandt de tyske politikere kun ca. 1 mia. euro til hele den animalske sektor. Borchert-Kommissionen har af samme årsag opløst sig selv. Set med dansk griseproduktions synsvinkel er dette heldigt, for skatteyderbetalt dyrevelfærd hos konkurrenterne er svært at konkurrere med for dansk griseproduktion på eksportmarkederne.

Tyske soholdere skal, hvis de vil fortsætte deres sohold, melde ind allerede i 2026 hvordan de vil lave deres løbeafdeling om til løsdrift med tegninger og andet. Dette ligger yderligere tryk på de tyske sohold, hvor soholdet allerede fra 2021 til 2022 er faldet med ca. 11 %.

Omkring arealkrav pr. gris er der lidt bevægelse i nogle lande. Østrig har faktisk øget areal pr. vækstgris, men af hensyn til deres mange UTS-bedrifter, har de givet helt til 31-12-2039 at øge areal pr. slagtegris fra 0,7 kvm/gris til 0,8 kvm/gris. I Spanien hvor samme argument om UTS-bedrifter ikke kan bruges, da smågrisene typisk flytter fra en lokalitet til en anden ved ca. 18 kg, har de fået til marts 2025 at øge arealet fra 0,65 kvm/slagtegris ved 110 kg til 0,74 kvm/slagtegris i eksisterende byggeri.

Et bud fra SEGES Innovation hvordan det hele ender lovgivningsmæssigt i EU er, at en af EU-mastodonten Tyskland, nok vil presse på for at EU i deres næste dyrevelfærdslovgivning vil vedtage krav om løsdrift til søer i hele produktionscyklus, måske bortset fra nogle få dage i forbindelse med løbning eller faring, hvor soen må stå i beskyttelsesbøjle. For dansk griseproduktion fremtid med sin

store griseeksport er det nok afgørende, at øget dyrevelfærd udover EU minimums krav, bliver markedsdriven og ikke skatteyderbetalt.

Konklusion

Konkurrenceevnen for et lands griseproduktion er en kompliceret ligning, som afhænger af mange forhold, hvoraf nogle er meget omskiftelige fra år til år. Alle disse forhold benyttes i beregningerne af resultatet pr. kg slagtekrop, som dog kun gælder for en national fuldinjeproducent.

I 2022 var dansk griseproduktion næsten omkostningsførende i EU-InterPIG med ca. 13,37 kr./kg i produktionsomkostning, kun overgået af Ungarn i EU med 12,75 kr./kg, som blev hjulpet til lave omkostninger af et relativt lavere prisniveau på foder end i andre lande, som følge af billigt ukrainsk korn. Spanien falder bagud i forhold til Danmark i omkostning pr. kg slagtekrop og lå på 15,02 kr./kg i 2022. Et relativt højt foderprisniveau samt at en aggressiv PRRS-variant hærger landet er forklaringen på denne udvikling.

En meget stor forklaringsfaktor på den gode danske konkurrenceevne relativt billigt foder til grisene, udover de flotte effektivitetstal, som er i verdensklasse.

Afregningsmæssigt kunne danske slagterier slet ikke følge med de andre lande i 2022, og problemet er fortsat ind i 2023. Spanien havde en afregningspris på 14,45 kr./kg mod Danmarks 12,25 kr./kg i 2022.

Som følge af disse forhold er Spaniens resultat pr. kg slagtekrop i 2022 på -0,57 kr./kg mod -1,12 kr./kg i Danmark. USA, Ungarn og Østrig havde overskud i 2022, som de eneste lande.

Problemerne med en dansk afregningspris som ikke kan matche konkurrenterne, er fortsat ind i 2023. De store økonomiske tab i 2022 lå særligt hos smågriseproducenterne. Dette bevirkede en stærk nedgang i soantal i Tyskland og Polen, men også i Danmark. Omvendt har denne nedgang skabt et smågrisemarked med relativt høje smågrisepriser i 2023, som ligger langt over den danske beregnede notering.

Der er ikke meget stabilitet i griseproduktion for tiden.

De afrapporterede omkostninger er at betragte som nationale gennemsnitsresultater. Med nybygningspriser er resultaterne endnu værre. I Danmark ville det økonomiske resultat blive forværret med 0,52 kr./kg slagtekrop, hvis der var brugt nybygningspriser. I Tyskland ville det forværre resultatet med 0,92 kr./kg slagtekrop. Noget af årsagen til forskellen mellem de 2 lande ved nybygningspriser kan ligge i de øgede dyrevelfærdskrav indført i Tyskland ved nybygning af nye stalde, såsom farestier til løsgående diegivende søer.

Der er stor investeringsusikkerhed i øjeblikket i EU's griseproduktion. Meget dårlig økonomi i 2022 sætter altid en bremse i investeringerne efterfølgende, griseproducenter og kreditorer, skal nok også lige vende sig til det nye prisleje for landbrugsbyggeri, som flere steder i verden er steget med over 20 % på 2 år.

Nogle lande har selv øget kravene til dyrevelfærd i deres griseproduktion såsom Tyskland, andre lande afventer nok en ny fælles EU-lovgivning på området. Markedskræfterne indenfor griseproduktion i Europa er stærke, specielt smågrisemarkedet er meget volatilt. Dette marked straffer griseproducenter i lande, som er konkurrenceudsat såsom tysk smågriseproduktion, hvis der gås enegang i lovgivningen.

Referencer

- [1] Schlægelberger S.V (2023): Grundlag for den beregnede smågrisenotering - juni 2023. Notat nr. 2317, SEGES Svineproduktion
- [2] Vinther. (2023): Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2022. Notat nr. 2315, SEGES Innovation
- [3] Business Check gris 2022 – Ikke offentliggjorte data fra SEGES via Ø90 databasen.
- [4] Christiansen, M.G, & F. Udesen (2012): Konkurrencen om de danske smågrise. Notat nr. 1219, Videncenter for Svineproduktion

SAF projekt: 1323- 2330- arbejdspakke 3 International Benchmarking

//lath//

Dyregruppe: Søer, smågrise og slagtegrise

Fagområde: Økonomi og produktion

SEGES
INNOVATION

Tlf.: 87 40 50 00

info@seges.dk

Ophavsretten tilhører SEGES Innovation P/S. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES Innovation P/S er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.